

Módszertani ajánlás és felhasználási segédlet

a győri szakképzés lehetőségeit bemutató kisfilm-
sorozat feldolgozásához

2022

Készült a

TOP-6.8.2.-16-GY1-2018-00001-es azonosítószámú,

"Helyi foglalkoztatási együttműködés a győri járásban" című projekt keretében

Szerzők:

Idei Edina

Szilasi Péter Tamás

Virágh Dóra

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Szerzői ajánlás

Nagyra Becsült és Mélyen Tisztelt Pedagógus Kolléga!

Ezzel a módszertani ajánlással elsődleges célunk, hogy egy olyan könnyen használható, a gyermekek természetes kíváncsiságára építő könnyed, játékos elemekből építkező foglalkozássorozatra tegyünk javaslatot, amely keretet adhat az osztályával egy több alkalmas tematikus pályaaorientációs beszélgetéshez.

A szakképzés 2022. nyarán aktuális működését, valamint a Győrben és környékén elérhető szakképzési kínálatot bemutató kisfilm-sorozat feldolgozását kívánjuk ezzel az anyaggal elsődlegesen segíteni, annak érdekében, hogy mélyebb megértés és hitelesebb kép alakuljon ki a leendő pályát választó osztályok tanulóiban (és talán még a tanulók szüleiben is) a szakképzés nyújtotta lehetőségekről, a szakképzésen keresztül elérhető és felépíthető pályautakról.

Segítséget kívánunk nyújtani, elsősorban Önöknek, az általános iskola felső tagozatában tanító pedagógusoknak azzal is, hogy egy helyre összegyűjtöttünk olyan internetes felületeket és forrásokat, melyek az egyes témakörökre vonatkozóan ismereteink és tapasztalataink alapján a leghitelesebb információkat, vagy az általunk leghasznosabbnak vélt eszközöket tartalmazzák.

Hitünk szerint az általános iskolai oktatás legfontosabb feladata, hogy olyan kritikusan gondolkodni képes, a saját igényeiket felismerő, lehetőségeikkel tisztában lévő emberpalántákat képezzen, akik képesek lesznek majd megalapozott, önálló döntéseket hozni, képesek lesznek kialakítani saját egzisztenciájukat és képesek lesznek az életet annak teljességében megélni. Ehhez viszont elengedhetetlen, hogy olyan szakma, vagy életpálya választása, melyben a fiatal megtalálja önmagát, ugyanakkor a gazdaságnak és a társadalomnak szüksége van rá, melyben a fiatal sikeres lehet, és amelyet lelkesen, motiváltan végezhet és ezek eredményeként kiegyensúlyozott életet biztosíthat majd önmaga és családja részére. Hisszük, hogy ez nem csak kevesek kiváltsága kell legyen!

Módszertani anyagunkkal egy a diákjaival közös önismereti utazásra invitáljuk Önt! Egy olyan utazásra, mely során még jobban megismerheti az osztálya, illetve diákjai érdeklődési területeit, motivációit. A beszélgetések jó alapot adhatnak ahhoz is, hogy további, az osztály érdeklődési köréhez mind jobban illeszkedő pályaaorientációs rendezvények (pl. célzott üzemlátogatások, stb.) kiválasztását segítse elő.

Munkájához kitartást, nyitottságot, jó kedvet, a foglalkozásokon pedig sok-sok felismerést és élményt kívánunk!

Tartalom

Bevezetés.....	4
I. Módszertani keretek meghatározása.....	6
I.1. Alkalmazott módszertan bemutatása	6
I.2. Célcsoport.....	7
I.2.1. A módszertani útmutató célcsoportja.....	7
I.2.2. A felvázolt pályaaorientációs foglalkozássorozat célcsoportja	8
I.2.3. A szülők bevonásának lehetősége	8
I.3. Területi hatály, fókusz	9
I.4. A győri szakképzést bemutató filmek rendszere és illeszkedése a módszertani ajánláshoz	9
II. A javasolt foglalkozássorozat bemutatása	11
II.1 A foglalkozássorozat felosztása	11
II.2 A foglalkozássorozat időbeli ütemezése	12
II.3 A foglalkozássorozat alkalmainak részletes tematikája	14
II.3.1 1. foglalkozás	14
II.3.2. 2. foglalkozás	19
II.3.3 3. foglalkozás	29
II.3.4. Utánkövetés.....	34
III. Az önismeret szerepe a pályaválasztásban	35
IV. Javasolt eszközök a pályaválasztás, pályaaorientáció témakörének feldolgozásához	37
Csoportmunka eszközök.....	37
Online önismereti mérő rendszerek.....	37
Online eszközök.....	37
V. Tematikus linkgyűjtemény a pályaaorientációs téma feldolgozásához.....	38
A szakképzés rendszere.....	38
Szakmák bemutatása, szakmakereső	38
A duális képzésről általában	38
A duális képzés Győrben és környékén	38
Pályaaorientáció.....	38
VI. Fontos információforrások, kontaktok pedagógusoknak és szülőknek	39
VII. A szerzők rövid bemutatása	40
Mellékletek.....	42

Bevezetés

A győri régióban már lassan egy évtizede, 2013 óta működik egy országosan is egyedülálló összefogás a pályorientáció támogatása érdekében. A széles körű konzorciumi összefogás részese minden olyan szervezet, hivatal, vagy vállalkozás, amely bármilyen szempontból érintett a pályorientációban, vagy segíteni tudja a pályorientáció ügyét. Így részesei az együttműködésnek az oktatásirányítás intézményei, mind a közoktatási, mind a szakképzési területről (a Győri és a Soproni Tankerületi Központ, a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Győri Tagintézménye, Oktatási Hivatal Győri Pedagógia Oktatási Központ, valamint a Győri, illetve a Soproni Szakképzési Centrum), a pályorientációt támogató és szervező intézmények, így különösen a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, és a Mobilis Interaktív Kiállítási Központ, illetve a Széchenyi István Egyetem, valamint a győri és megyei vállalatok, vállalkozások legaktívabb képviselői is. 2016 óta a konzorcium, pályázati támogatással, a Győri Járási Foglalkoztatási Paktum munkacsoportjaként működik.

A széleskörű összefogás eredményeként, a szereplők első kézből ismerhették meg egymás lehetőségeit, terveit és igényeit, összehangolhatták akcióikat, elkerülhetővé váltak a felesleges és zavaró átfedések és duplikációk a városi és megyei pályorientáció éves rendezvénynaptárakban. Különösen a tankerület aktív részvételéből kifolyólag sokkal megbízhatóbban és megfelelő koordinációval jutottak el a pályorientációs események információi az iskolákhoz, míg másik oldalról a konzorcium tagjai hiteles információkhoz jutottak a pedagógus kollégák és a gyerekek elvárásai, valamint a közoktatási intézmények részvételi, bekapcsolódási lehetőségeivel, munkaszervezési kérdéseivel kapcsolatban.

Ebben a módszertani segédletben a szerzők elsősorban ennek a majd egy évtizedes munkának a tapasztalataira alapoznak. Megjelennek benne a kamarai önismereti foglalkozások tapasztalatai ugyanúgy, mint ahogy pályorientációs nagyrendezvények, szakközépiskolai beiskolázási események, vállalati szakmabemutató és népszerűsítő roadshow-k, üzemlátogatások, valamint a STEM vagy MTMI, azaz műszaki, természettudományos, mérnöki és informatikai szakmaterületek iránt érzékenyítő akciók tapasztalatai.

A Pályorientációs munkacsoport munkája során általános véleménynyé vált, hogy a hiteles és jól működő pályorientáció egyik legfontosabb gátja, hogy a szakképzés rendszerének gyakori és különösen a legutóbbi években történt drasztikus átalakulása, illetve maguknak a szakmáknak és a gazdaság igényeinek hihetetlenül felgyorsult változása rendkívül nehéz helyzetbe hozza azokat a közoktatásban tanító pedagógusokat, akik osztályfőnökként, esetleg pályorientációs felelősként, vagy akár elkötelezett szaktanárként a legjobb szándékkal igyekeznek segíteni kisdíákjaik pályaválasztását. Aki nem részese nap

mint nap ezeknek a folyamatoknak, nem lát bele a szakképzés, vagy a vállalkozások működésén keresztül a szakmák mindennapjaiba, szinte esélytelen a felgyorsult változások követésére.

A TOP-6.8.2-16-GY1-2018-00001 azonosítószámú „Helyi foglalkoztatási együttműködés a győri járásban”, azaz a Győri Járási Foglalkoztatási Paktum projekt keretében készült kisfilmek, illetve az ezek feldolgozását segítő módszertani ajánlás ennek az információs szakadéknak az áthidalására tesz kísérletet.

A módszertani ajánlás, ahogy címében, illetve műfaji meghatározásában erre egyértelműen utalni igyekszik nem próbál egy minden helyzetre univerzálisan alkalmazható, egységes megoldást kínálni. Sokkal inkább gondolatébresztésre, a szerzők tapasztalatai alapján működőképes megközelítésmód átadására törekszik. Egy készen bevethető, minden részleteire tekintettel kidolgozott foglalkoztatás sémát kínál az azt felhasználó pedagógusok számára, akár olyan mélységgel is, hogy felhasználható segédkérdés listákat biztosít a pedagógusok számára. Ugyanakkor elérhetővé tesz olyan erőforrásokat, háttérinformációkat, és olyan eszközöket is kínál, mellyel az érdeklődő felhasználók elmélyülhetnek a témában és a mélyebb megértés birtokában továbbfejleszthetik, testreszabhatják a javasolt módszert. Egyes esetekben alternatív feladatleírásokat, foglalkozás utakat is kínál az ajánlás, azonban minden speciális oktatási helyzetre a szerzők sem gondolhatnak. Éppen ezért az ajánlás összeállítói kifejezetten ösztönzik a pedagógus kollégákat, hogy az osztály vagy a csoport sajátosságai, vagy éppen személyes tapasztalataik és meggyőződésük alapján bátran térjenek el az ajánlás egyes elemeitől és finomítsák, pontosítsák az egyes feladatok tartalmát, vagy lebonyolítási módját.

Az ajánlásnak nem célja, hogy minden esetben új, vagy eredeti eszközöket hozzon létre, sokkal fontosabbnak tartják a szerzők, hogy korábbi projektekben, vagy kapcsolódó szakmai szervezetek, intézmények által létrehozott jól működő eszközökre felhívja a figyelmet, azokat a végrehajtásra javasolt foglalkozási terv alapján rendszerbe szervezze.

I. Módszertani keretek meghatározása

Az ajánlott foglalkozássorozatok célja a pályaválasztás előtt álló diákok segítése saját képességeik, készségeik feltérképezése, a főbb érdeklődési köreikre való rálátás által, illetve különböző szakmák, ágazatok, illetve a szakképzés és a duális képzés megismerésének lehetősége.

A diákok előzetes felkészülést igénylő feladatok, illetve az órákon végzett gyakorlatok, feladatok, játékok és különféle oktatófilmek révén jutnak el egy tudatosabb döntéshozatalig. A cél, hogy a tanulók a foglalkozások végére átfogó képet kapjanak a megfelelő szakma, képzés, illetve iskola kiválasztásához és a majdani döntésük meghozatalához.

I.1. Alkalmazott módszertan bemutatása

A pedagógiai gyakorlatokhoz a személyközpontú oktatást, valamint az élménypedagógia eszközeit vették a szerzők alapul. A személyközpontú oktatásban a fejlődést elősegítő, támogató légkör megadja a választás lehetőségét és a tapasztalatot. Az élménypedagógia úgyszintén a tapasztalati tanulás eszközeivel segíti elő az egyén autonómiájának és kompetenciáinak fejlődését. A tanulásnak olyan aktív formája ez, amely a résztvevők közvetlen tapasztalatát elsődleges információforrásként használja a tanulási folyamatban. A pedagógus facilitátorként vesz részt az órák menetében, megosztja a diákokkal a feladatot és a felelősséget a tanulási folyamat során. Mint facilitátor gondoskodik a tanulási forrásokról, a tanulók pedig önálló munkákkal, valamint csoportos együtt dolgozások során fedezik fel saját képességeiket, készségeiket, tulajdonságaikat. A tanulási légkör könnyed, befogadó, életszerű. A középpontban a tanulási folyamat során a nyitottság, az önmegismerés, a segítség és a felfedezés áll. A lehetőségei abban állnak a hagyományos oktatással szemben, hogy a résztvevők a személyes élményeikre fókuszálnak. A mai oktatásnak sajnos nem szerves része az aktív cselekvés, a rácsodálkozás, a felfedezés élménye, kevés a közvetlen tapasztalat, a döntéshozatal. A tapasztalati oktatás mindig igényel problémamegoldást, a résztvevők folyamatos kihívásoknak vannak kitéve, amelyek által fejlesztik tudásukat, képességeiket, kreativitásukat, felfedezve fizikai és pszichikai lehetőségeiket, továbbá a bizalmat, a kommunikációt és az önismeretet.

A facilitátor, a „szemtanú” attitűdjét használva megteremti az optimális tanulási feltételeket. A pedagógus a facilitálása során segít, nem pedig megtanít dolgokat, így ebben az esetben a résztvevők tapasztalatai, érzései válnak mérvadóvá, a facilitátor pedig mindössze segíti és motiválja a diákokat a feladatok elvégzésében, a tanulási folyamatban.

A feladatokat minden esetben feldolgozás követi, melynek keretén belül felszínre kerülnek a megszerzett tapasztalatok, teret adva a résztvevők reflexióinak és visszajelzéseinek. Az együtt gondolkodás lényege, hogy a közös cél felé való haladás során kialakul a „valahová tartozás” érzése. A kérdések minden esetben segítséget adnak a

pedagógus számára a tovább haladásban, irányadóként működnek. A kérdések elősegítik az együtt gondolkodást, együttműködést és az önismeretet, - amely alapja a megfelelő pályaválasztásnak - ezzel elősegítve az egyén saját érdeklődésének megtalálását, s mindemellett jövőképeének kialakítását.

I.2. Célcsoport

I.2.1. A módszertani útmutató célcsoportja

A módszertani útmutatót a szerzők az általános iskola felső tagozatán osztályfőnöki feladatokat ellátó pedagógusoknak szánják elsősorban. Olyan eszközt kívánnak a kollégák kezébe adni, mely az órarendi keretek közé illeszthetően ad lehetőséget a foglalkozások lebonyolítására. A szerzők meggyőződése, hogy a foglalkozássorozat tudatos lebonyolítása a gyermekek tudatosabb pályaválasztási döntésein túl, elsősorban a tematizált beszélgetések és intenzív önismereti tartalom miatt jelentős hatást fejthet ki az osztályközösség kohéziójának megerősítésére, illetve nagymértékben segítheti az osztályfőnököt a saját osztályának, illetve az egyes tanulók érdeklődésének, motivációjának megismerésében.

A szerzők tudatában vannak annak, hogy egy-egy osztályfőnöki ciklus során a pályaválasztás elősegítése csupán egyike az osztályfőnöki kiemelt feladatoknak. Adott esetben 4-5 év is eltelik mire a pedagógus két egymás követő osztálya ezzel a témával koncentráltan foglalkozna. A mai felgyorsult világban és a szakképzés rendszerének jelentős átalakulása mellett a korábban megszerzett tudás, illetve ismeretek hamar elavulttá válhatnak. Éppen ezért igyekeznek a szerzők olyan platformokat, releváns információforrásokat megadni, ahol az újdonságok és a változások első kézből és hitelesen megismerhetők. Ugyancsak ezért törekedtek a szerzők olyan feladatok és gyakorlatok kialakítására, amelyekben a kutatómunkát elsősorban a gyermekeknek kell elvégezniük, a pedagógus sokkal inkább csak támogató, terelő-irányító, visszacsatoló szerepkörben tűnik fel.

Az anyag természetesen ötletadó lehet azoknak a szaktanároknak is, akik szaktárgyaik oktatásába szeretnének több-kevesebb pályaaorientációs tartalmat becsempészni. A szerzők meggyőződése, hogy minden tantárgy csak annyiban érdekes és releváns, amennyiben az az életre készít fel, illetve hogy minden tantárgy köthető a fiatalok legfontosabb döntésének előkészítéséhez. Ugyancsak szilárd meggyőződése a szerzőknek, hogy ilyen tartalmak beemelésével érdekesebbé, aktuálisabbá tehető minden tantárgy tanítása. A szakmák, illetve a szakképzés világának mélyebb megismerése, vagy éppen az oktatott gyermekek érdeklődésének mélyebb feltérképezése lehetőséget ad a saját tárgyak kapcsolódásainak beazonosítására, a tanítás során használt hivatkozások célzottá és ezáltal hatékonyabbá tételére.

Természetesen a szerzők lelkesen ajánlják a módszertani anyagot az általános iskolákban pályaaorientációs felelősi feladatokat is ellátó pedagógus kollégák részére.

Amennyiben akár tanórai körülmények között, vagy akár szakköri körülmények között a foglalkozássorozatot teljes körű lebonyolítására van lehetőségük a pályaeorientációs felelősöknek, a szerzők abban az esetben is megfontolandónak tartják és javasolják az osztályfőnök, illetve vegyes, vagy összevont csoportok esetén az osztályfőnökök bevonását.

I.2.2. A felvázolt pályaeorientációs foglalkozássorozat célcsoportja

Gyakran felmerülő polémia a szakképzéssel kapcsolatban, hogy nincs-e túlságosan hamar, és vajon kellően érettek-e a fiatalok az általános iskola befejeztével, hogy szakmát válasszanak és egy egész életre szóló döntést meghozzanak. A szerzők a mintegy egy évtizedes pályaeorientációs tapasztalata alapján sem tudnak és nem is akarnak egyértelmű állást foglalni ebben a kérdésben. Amire viszont a jelen módszertani ajánlásban a szerzők egyértelműen fel kívánják hívni a figyelmet, hogy a korai választásnál sokkal nagyobb problémának látják, hogy a pályaeorientációt túlságosan is rövid előkészítéssel, nem szisztematikusan felépített, több éves folyamaton keresztül, hanem rendkívül hirtelen, az általános iskolai tanulmányok túl késői szakaszában próbálják az iskolák lebonyolítani. Így a pályaeorientáció a legtöbb esetben erőltetett és kapkodó szakma- és iskolaválasztássá degradálódik, és szinte magával a pályaválasztási döntés kikényszerítésével, vagy adott esetben annak éppen elkerüléseként, egyébként indokolatlan esetben is az általános gimnáziumi osztályok választásának felajánlásával válik egyenlővé. A jellemzően az általános iskola 8. osztály őszi félévére koncentrált esemény és rendezvény dömping ráadásul éppen akkor zúdul a diákokra, amikor jellemzően másnak, magának a jelentkezéseknek az előkészítésével, illetve a felvételre történő leghatékonyabb felkészülésnek kellene a figyelem középpontjában állnia. Ha nem a nyolcadik osztályban akarnánk szakmaválasztáshoz segíteni a gyermekeket, hanem sikerülne a diákok érdeklődési területét hamarabb beazonosítani, akkor akár még arra is maradhat idő, hogy bizonyos, a továbbtanulást megalapozó, vagy ahhoz szükséges tantárgyakra ráerősítsen a tanuló, illetve az utolsó évét olyan célzott információgyűjtésre tudja használni, ami megerősítheti (vagy adott esetben módosíthatja) az elsődleges választást.

Bár a szerzők hisznek abban, hogy a pályaeorientáció különböző, az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységekkel már akár az óvodában is megkezdhető, de a jelen módszertani ajánlásban szereplő foglalkozássorozatot úgy dolgozták ki, hogy az elsősorban a 7. osztályos tanulók számára legyen megfelelő, illetve a hetedikes osztályközösségek keretei között legyen ideálisan feldolgozható.

I.2.3. A szülők bevonásának lehetősége

Már szinte közhelynek számít pályaeorientációs szakmai körökben, hogy a pályaeorientáció sikerének egyik legfontosabb záloga a szülők bevonása, informálása, illetve a szülők körében is a megfelelő nyitott, támogató attitűd kialakítása.

A módszertani ajánlás ezért javaslatot tesz arra vonatkozóan is, hogy a felvázolt foglalkozás megkezdéséről, illetve annak lefolyásáról is folyamatosan tájékoztatni érdemes a szülőket, az otthoni feldolgozásra kiadott feladatok pedig kifejezetten számolnak azzal, hogy a gyermek és a szülő között történik majd interakció.

A foglalkozások előrehaladásának szülői nyomonkövethetősége, illetve a szülő-tanuló interakció megkönnyítése érdekében a program megkezdése előtt tartott szülői értekezlet során egy "Pályaorientációs Családi Útleve" átadását javasolják a szerzők. Ez a dokumentum szolgálhat a teljes folyamat előrehaladásának figyelemmel kísérésére mind szülői, mind pedig a pedagógus oldaláról. Feljegyezhetők az egyes foglalkozások meghatározott időpontjai, feltűntetésre kerülnek az egyes foglalkozásokra való felkészülés feladatai, valamint ezen rögzíthetők a tanuló által az otthoni feladatok legfontosabb eredményei is. Az "Útleve" úgy került megszerkesztésre, hogy azon a tanuló a foglalkozássorozat utáni pályaorientációs rendezvényeken való részvételének az élményeit is rögzíteni tudja. Az "Útleve" a tanuló tulajdona, Vele "utazik" a folyamat során, az Ő gondolatait, élményeit tartalmazza, segítve Őt, hogy egy helyen legyen rögzíthető minden olyan fontos felismerés, tapasztalat, melyet a foglalkozássorozat során megszerzett.

Pályaorientációs Családi Útleve (ld. Mellékletek)

I.3. Területi hatály, fókusz

Jelen módszertani ajánlás kifejezetten a Győri Szakképzési Centrum földrajzi és szakmastruktúra szerinti működési területére vonatkozik. A foglalkozássorozat, illetve azok elemei természetesen a fenti leszűkítés nélkül is használhatóak lehetnek, azonban a kidolgozott kérdés- és egyéb segédlisták, valamint az Pégyes aktivitások példái specifikusan a győri és Győr környéki szakképzést hivatottak bemutatni.

I.4. A győri szakképzést bemutató filmek rendszere és illeszkedése a módszertani ajánláshoz

A TOP-6.8.2-16-GY1-2018-00001 azonosítószámú „Helyi foglalkoztatási együttműködés a győri járásban” projekt jóvoltából elkészülhetett az a rövidfilm sorozat, amely könnyen emészthető formában, de átfogó képet ad a szakképzés 2022-ben érvényes rendszeréről és működéséről, valamint a győri és Győr környéki szakképzés kínálatáról. A Győri Járási Foglalkoztatási Paktum Pályaorientációs munkacsoportjának egyeztetései során megfogalmazásra került, hogy célszerű kialakítani egy olyan szakmai programot, amely segíti a filmek feldolgozását, a filmek információtartalmának rögzítését továbbá lehetőséget ad a filmekben csupán említés szintjén elhangzott információk kibontására, a hiteles információforrások megjelölésére.

A módszertani ajánlásban bemutatott foglalkozássorozat kifejezetten beépíti a pályaaorientációs téma feldolgozásába a kisfilmeket, tartalmilag is épít rájuk. A foglalkozások sorrendje és tematikája szorosan követi a filmek által meghatározott logikai építkezést. Foglalkozásonként egy, legfeljebb két film előzetes megtekintését és végig gondolását kéri és várja el a tanulóktól, lehetőleg a szülei bevonásával. Az utolsó, a speciális képzési utakkal, ráépülő képzésekkel, illetve a felnőttképzéssel kapcsolatos videó feldolgozása már nem történik meg a foglalkozások keretében, az kifejezetten a foglalkozásokat követő, szülőkkel folytatott egyéni beszélgetések további háttereként ajánlott.

A filmek, illetve elérhetőségeik az alábbiak:

Sorsz.	Cím	Link	Kapcsolódó foglalkozás
1.	A szakképzés rendszere	https://www.paktumgyor.hu/videos/1	1.
2.	A technikumi képzés	https://www.paktumgyor.hu/videos/2	2.
3.	A szakképző iskolai képzés	https://www.paktumgyor.hu/videos/3	2.
4.	Duális képzés és az Ágazati Képzőközpont	https://www.paktumgyor.hu/videos/4	3.
5.	Speciális képzési utak	https://www.paktumgyor.hu/videos/5	utánkövetés

II. A javasolt foglalkozássorozat bemutatása

II.1 A foglalkozássorozat felosztása

A győri szakképzés lehetőségeinek megismerését, valamint a pályaorientációt támogató foglalkozássorozatot úgy szerkesztették meg a szerzők, hogy az a lehető legkönnyebben illeszthető legyen az általános iskolák óraserkezetébe.

Ennek érdekében a foglalkozássorozatot három, alkalmanként 45 perces, egymásra épülő blokkként foglalmazták meg. Minden foglalkozás igényli, hogy előzetes feladatkiadás és otthoni önálló felkészülés történjen meg a tanulók részéről. Ennek egyik oldalról az a célja, hogy a foglalkozások során már ne passzív információ, vagy tudásátadás történjen, hanem ott már a megszerzett információk élményszerű feldolgozására legyen lehetőség. Másrészt az otthoni felkészülés azért is fontos eleme az ajánlás által megfogalmazott programnak, hogy minél nagyobb valószínűséggel sor kerülhessen a tanuló és szülei közötti összekapcsolódásra, interakcióra a témák feldolgozása során.

A foglalkozások felépítése hasonló. Minden alkalommal az adott foglalkozás céljának, fő témájának ismertetésével kezdi a pedagógus. Majd a téma komplexitása, illetve a játékok, aktivitások időigénye tükrében 1-3 feladat végrehajtására teszünk javaslatot. Minden foglalkozás fontos eleme a reflexió. A játékok lebonyolítását minden esetben úgy kell menedzselnie az órát vezető pedagógusnak, hogy a tanultak áttekintésére, a legfontosabb élmények és érzések tudatosítására, illetőleg a tanultak megerősítésére, rögzítésére maradjon elegendő idő az óra végén. A reflexiót követően sor kell kerüljön még a következő foglalkozásra feldolgozandó feladatok kiadására is, így a foglalkozást úgy kell ütemezni, hogy az otthoni feladatok érthető kiadására mindenképpen maradjon megfelelő idő.

A foglalkozások logikailag az alábbi nagy tématerületek feldolgozásával haladnak előre és fedik le a szerzők által javasolt tanulási tartalmat.

1. foglalkozás - A szakképzésről általában, a szakmaszerzésben rejlő lehetőségek
 2. foglalkozás - Hogyan válassz szakmát? Az önismeret szerepe a szakmaválasztásban
 3. foglalkozás - Duális képzés, szakmai gyakorlat megszerzésének és a munka világának megismerési lehetősége a tanulmányok alatt
- + alkalom - Egyéni, szülővel közös pályaorientációs témájú tanulói beszélgetések

A módszertani anyagban a szerzők javaslatot tesznek az egyes foglalkozások részletes felépítésére. Minden foglalkozás bemutatása egy összefoglaló táblázattal kezdődik melyben könnyen áttekinthető formában összefoglalásra kerülnek a foglalkozás egyes blokkjai, az egyes blokkokra fordítandó javasolt időráfordítással együtt. Ugyancsak összegzésre kerülnek azok az eszközök, technikai feltételek, melyek az adott foglalkozás rész

lebonyolításához szükségesek lesznek, valamint megfogalmazásra kerülnek az egyes aktivitások várható kimenetei, eredményei is.

II.2 A foglalkozássorozat időbeli ütemezése

A korábbi fejezetben részletesen érveltek a szerzők mellett, hogy miért javasolják a foglalkozássorozat 7. osztályban történő lebonyolítását. Ebben a fejezetben még tovább megy az ajánlás és javaslatot tesz a foglalkozássorozat tanéven belüli lebonyolítására vonatkozóan is.

Tekintettel arra, hogy a foglalkozássorozat elsődleges célja a tanulók alapvető érdeklődési területének behatárolása, illetve a szakmák közötti eligazodási képesség fejlesztése, érdemes a foglalkozások lebonyolítását úgy ütemezni, hogy a résztvevő diákok és családjaik már a megszerzett ismereteik birtokában, és fokozott érzékenységük mellett tudjanak már a 7. osztályban bekapcsolódni, a jellemzően őszi félésre koncentrálódó pályaorientációs nagyrendezvényekbe. Az egyelőre tájékozódási, megerősítési szándékkal meglátogatott rendezvények visszaigazolhatják az előzetes érdeklődést, vagy adott esetben újbóli megfontolásra készíthetik a fiatalokat, azonban mindezt időnyomás és választási kényszer nélkül.

Ennek érdekében tehát a módszertani ajánlás az alábbi forgatókönyvet javasolja a foglalkozássorozat lebonyolítására, illetve azt követően a pályaorientáció területén történő továbblépésre:

1. 7. osztály szeptember - 1. szülői értekezlet: szülők tájékoztatása a pályaorientációs foglalkozássorozat megkezdéséről, a "Pályaorientációs Családi Útlevel" kiosztása, a foglalkozások időpontjának kihirdetése és az "útlevelen" történő rögzítése. A szülői értekezleten történő kihirdetésen túl fontos a szülők Krétán keresztüli tájékoztatása is, illetve a szülői értekezletől távolmaradó szülők elérése is.
2. szeptember közepe - 1 héttel az első foglalkozás előtt 1. foglalkozás otthoni feldolgozásra szánt feladatainak kiadása, a "Pályaorientációs Családi Útlevel" szerepének és használati módjának ismertetése a tanulókkal.
3. szeptember utolsó hete - 1. foglalkozás lebonyolítása, 2. foglalkozás otthoni feldolgozásra szánt feladatainak kiadása.
4. október közepéig (preferáltan egy, de legfeljebb két hét legyen a foglalkozások között) - 2. foglalkozás lebonyolítása, 3. foglalkozás otthoni feldolgozásra szánt feladatainak kiadása.
5. október végéig (preferáltan egy, de legfeljebb két hét legyen a foglalkozások között) - 3. foglalkozás lebonyolítása, tájékoztatás a soron következő pályaorientációs rendezvényekről, illetve egyéni pályaorientációs fogadóórák meghirdetése.

6. november - pályorientációs nagy rendezvényeken való szervezett, illetve egyéni döntés alapján történő részvétel.
7. november, december folyamán - tanulókkal és szülőkkel közös találkozásra meghirdetett pályorientációs fogadóórák.
8. 7. osztály tavaszi félév - az osztály beazonosított érdeklődési területeinek megfelelő további pályorientációs alkalmak: üzemlátogatások, meghívott előadók, stb.

II.3 A foglalkozássorozat alkalmainak részletes tematikája

II.3.1 1. foglalkozás

	<i>Tevékenység</i>	<i>Tevékenység típusa</i>	<i>Javasolt időkeret</i>	<i>Tevékenységhez szükséges eszközök, források</i>	<i>Létrejövő tevékenység-eredmény</i>
1.1 Előzetesen kiadott feladatok			55 perc		
1.1.1	1. video otthoni megtekintése	Videó megtekintés szülővel	10 perc	Győri szakképzés kisfilm-sorozat	Osztály szintű közös élmény, átadott információ
1.1.2	Érvek és ellenérvek otthoni összegyűjtése	Otthoni gyűjtés (szülővel)	15 perc	(nincs)	Tanulónként 2-2 érv-ellenérv - szakképzéssel kapcsolatos primer attitűdök felmérése
1.1.3	Kérdezd meg szüleid mivel foglalkoznak? Milyen szakmai végzettségük van?	Otthoni gyűjtés szülővel	30 perc	(nincs)	Tanulónként egy-néhány szakma megnevezése Szakmákról szóló otthoni beszélgetések megindulása
1.2 A foglalkozás lebonyolítása			32 perc		
	Foglalkozás céljának ismertetése	Tanári ismertetés	2 perc		
1.2.1.1	Érvek és ellenérvek feldolgozása	Csoportmunka	5 perc	Papír, toll	Egyéni gondolatok összegyűjtött, priorizált listája (3 legfontosabb érv, ellenérv csoportonként)
1.2.1.2	Érvek és ellenérvek csoport eredmények megbeszélése	Prezentáció és megbeszélés	10 perc	Tábla / Whiteboard Kréta / Táblafilc (befejezés után: fotó)	Osztály szakképzéssel kapcsolatos attitűdjének felmérése
1.2.2.1	Német szakképzési film közös megnézése - Milyen lenne az Élet szakmunkások nélkül?	Videó megtekintés	5 perc	Opcionális Video: Milyen lenne az Élet szakmunkások nélkül? Projektor, számítógép	Figyelemfelkeltés
1.2.2.2	Milyen szakmákat ismersz, vagy láttál a filmben?	Bekiabálós ötletgyűjtés	3 perc	Tábla / Whiteboard Kréta / Táblafilc (befejezés után: fotó)	Szakmalista
1.2.2.3	Melyiket miért gondolod fontosnak?	Megbeszélés	7 perc		A szakmák jelentőségének tudatosítása
1.3 Visszacsatolás, értékelés		Megbeszélés	10 perc	összefoglaló kérdéslista	Megszerzett ismeretek rögzítése
1.4 Következő alkalom felvezetése		Feladatkiadás	3 perc		Következő alkalomra történő felkészülés

II.3.1.1. Előzetes felkészülés

1.1.1 1. videó - A szakképzés rendszere - otthoni megtekintése

Feladat: A gyerekeknek elmondjuk, hogy pályaválasztással kapcsolatos foglalkozásokon fognak részt venni az elkövetkező osztályfőnöki órák alkalmával. Ennek az első feladata az, hogy otthon megnézik az első videót a szülőkkel, családtagokkal együtt. Később ezzel fognak dolgozni.

Idő: 10 perc

Eszközei: Győri Szakképzés Kisfilmek 1. rész (<https://www.paktumgyor.hu/videos/1>)

Cél: Bevezetés a pályaválasztásba. A tanulók a szülőkkel együtt megismerjék a szakképzés lehetőségeit. Készüljenek fel az elkövetkező foglalkozások témáira.

1.1.2 Érvék és ellenérvek gyűjtése a szakképzéssel, a szakmaválasztással kapcsolatban

Feladat: Gyűjtsék össze a tanulók a szülőkkel együtt az érveket és az ellenérveket a szakképzéssel, szakmaválasztással kapcsolatban. Mindenki gyűjtsön 2-2 érvet és ellenérvet /Mi szól mellette, mi szól ellene?/.

Idő: 15 perc

Cél: Megismerjék a szakképzésben, szakmaválasztásban lévő lehetőségeket, mindezzel segítve a tudatos döntéshozatalt.

1.1.3 Kérdezd meg szüleidet mivel foglalkoznak, milyen szakmai végzettségük van?

Feladat: Otthoni beszélgetés során tudják meg a gyerekek, hogy a szülők, mivel foglalkoznak, mit takar az a terület, ahol ők dolgoznak, miből áll a munkájuk. Ismerjék meg a szülők választásait; miért e mellett döntött, mit szeret benne, mi jelent kihívást.

Idő: 30 perc

Cél: Tanulók meg tudjanak nevezni ismerős szakmákat. A szakmákról szóló otthoni beszélgetéssel indítsuk el a pályaválasztással kapcsolatos célirányos kommunikációt.

II.3.1.2. 1. foglalkozás lebonyolítása

A foglalkozás céljának ismertetése - tanári bevezető

Az első foglalkozás legfontosabb célja a tanulók és az osztály szakképzéssel, szakmákkal kapcsolatos általános attitűdjének, motivációjának és ismereteinek megismerése. Ugyanakkor már az első foglalkozás során kiváló esély kínálkozik a szakmák szerepének, a hozzáértő, jól felkészült szakembereknek, és így a felkészülés, a tanulás, az adott szakterület ismereteinek magas szintű elsajátításának, és majdan a minőségi munka fontosságának

tudatosítására bármely szakterületen, és bármely képzettségi szinten. Fontos továbbá annak hangsúlyozása és tudatosítása is, hogy egy jól megválasztott, örömmel végzett munka, nemcsak anyagi biztonságot, hanem jó érzést és büszkeséget is adhat.

Ezen a foglalkozáson még nem cél az egyes tanulók saját pályaválasztási irányultságának a megismerése, sokkal inkább az osztály szakképzéssel kapcsolatos általános informáltsági szintjének, illetve a témához kapcsolódó hozzáállásának felmérése.

A foglalkozás céljának meghatározásán túl a felvezetésben érdemes áttekinteni a foglalkozás forgatókönyvét röviden, és beilleszteni azt a teljes foglalkozássorozatok menetébe.

A felvezetésben fontos tisztázni továbbá, hogy nincsenek jó, illetve rossz válaszok. Fontos, hogy mindenki őszintén mondja el a gondolatait, és megkérni a tanulókat, hogy bekiabálással, vagy egyéb viselkedésükkel ne bizonytalanítsák el társaikat. Tisztázandó továbbá, hogy a foglalkozás során az órát vezető pedagógus feladata nem az, hogy válaszokat adjon, és ezt ne is várják a gyerekek, hanem hogy levezesse az egyes feladatokat, a gyerekek által adott válaszokat az adott feladat jellegének megfelelően dokumentálja a táblán, tartsa az időt, illetve természetesen, ha nagy elakadás van, akkor besegítsen a beszélgetés tovább lendítése érdekében.

1.2.1.1 Érvék és ellenérvek csoportban történő feldolgozása

Feladat: Csoportmunka során az otthonról hozott 2-2- érvet és ellenérvet együtt beszéljék át, vitassák meg. Gyűjtsék össze és rangsorolják ezek közül a 3 legfontosabbat, majd írják fel papírra a saját csoportjuk sorrendjét.

Idő: 5 perc

Eszközei: Papír, toll

Cél: Kiscsoport szintjén a 3 legfontosabb érv összegyűjtése, az egyéni gondolatok és vélemények kinyilvánításának segítése.

1.2.1.2 Érvék és ellenérvek - csoport eredmények prezentálása és az eredmények megbeszélése

Feladat: Csoporteredmények átbeszélése a táblánál: Egy-egy képviselő elmondja a saját csoportja választását. Az érvek és ellenérvek felkerülnek a táblára, ami által megismerik egymás szempontjait, okfejtéseit.

Idő: 10 perc

Eszközei: Tábla/ whiteboard, kréta / táblafilc, tanári kérdéslista a beszélgetés és feldolgozás segítésére, befejezés után fotó készítése a tábláról

Lehetséges tanári kérdések a feldolgozás segítéséhez:

- Miért tartod fontosnak az általad képviselt érveket / ellenérveket?

- Mennyire fontos, hogy véleményt alkoss a dolgokról?
- Hogyan segíti a te egyéni választásodat?
- Mi volt számodra a legmeggyőzőbb érv / ellenérv?
- Mennyire változtak az érveid / ellenérveid most, hogy látod az egész képet?
- Mennyire tudtad a saját érveidet / ellenérveidet képviselni?
- Okozott-e nehézséget elmondani, amit gondolsz? Ha igen, miért?
- Változott-e valamit a nézőpontod a szakképzéssel kapcsolatban?

Cél: Az osztály szakképzéssel kapcsolatos attitűdjeinek felmérése, megismerése. A gyerekek nézőpontjainak feltérképezése.

1.2.2.1 Német szakképzési film közös megtekintése

Feladat: A német szakképzési film közös megnézése az osztállyal.

Idő: 5 perc

Eszközei: Milyen lenne az Élet szakmunkások nélkül?

(<https://www.youtube.com/watch?v=DgioSqXiJy8>), projektor, számítógép

Cél: Figyelemfelkeltés a szakmák fontosságára.

1.2.2.2 Milyen szakmákat ismersz, vagy láttál a filmben?

Feladat: A film megnézését követően átbeszéljük ki milyen szakmákat ismert fel, miket látott a filmben. Egyéb filmen kívüli szakmák felsorolása, új, ismeretlen szakmák beemelése.

Idő: 3 perc

Eszközei: Tábla/ whiteboard, kréta / táblafilc, befejezés után fotó készítése

Cél: A gyerekek minél több szakmát gyűjtsenek össze, ötleteljenek közösen az általuk ismert területekről.

1.2.2.3 Melyik szakmát miért gondolod fontosnak?

Feladat: Közösen megbeszéljük, összegyűjtjük, hogy melyik szakmát miért tartják fontosnak. Miért lényeges, hogy legyen megfelelő szakmájuk? Miben segítik a szakmák a mindennapi életünket, szükségleteink kielégítését?

Idő: 7 perc

Eszközei: -

Cél: A szakmák jelentőségének tudatosítása, mindennapi életünkre gyakorolt hatásának egyértelművé tétele.

II.3.1.3. Mit tanultunk az 1. foglalkozásból? Reflexiók, visszamérések

Feladat: Az órán megismert információk segítő kérdésekkel való átbeszélése, feldolgozása, lezárása. A megszerzett felismerések együttes összefoglalása. A felmerülő kérdések átbeszélése.

Idő: 10 perc

Eszközei: Összefoglaló kérdéslista

Lehetséges kérdéslista a kapcsolódó filmhez:

- Miért jó a szakképzést választani?
- Milyen előnyökkel jár a szakképzés?
- Hol tanulhatsz még a szakképzés alatt az iskolán kívül?
- Miért előnyös a technikusi képzés?
- Hová juthatsz be a technikusi iskola elvégzése után?
- Győrben hol kaphatsz okleveles technikusi képzést?
- Melyik képzésnél kapnak a diákok ösztöndíjat?
- Mivel lehet az ösztöndíjat növelni, melyik képzésnél?
- Milyen új ágazatok vannak itt Győrben a szakképzésben?

Lehetséges kérdéslista az 1. foglalkozáshoz:

- Mit tudtál meg a mai foglalkozáson?
- Mivel tudsz többet, mint a foglalkozás előtt?
- Mennyivel változott a véleményed a szakmák fontosságáról?
- Szerinted miért fontos, hogy legyenek jó szakemberek?
- Mennyire számítanak az érvek egy szakma kiválasztása esetén?
- Miben tudják segíteni az érvek a te választásodat?
- Milyen érzésekkel készülsz a következő foglalkozásra?
- Van-e olyan kérdés, amit a foglalkozás után szívesen feltennél?
- Van-e olyan kérdés, amire a következő órán választ szeretnél kapni?

Cél: A megszerzett ismeretek rögzítése, pontosítása, a gyerekeket foglalkoztató kérdések felmérése

II.3.1.4. Átvezetés a 2. foglalkozás tematikájára

Feladat: A következő foglalkozás témájának rövid ismertetése (ld. II.3.2.2 - 2. foglalkozás tanári felvezető), valamint az addig otthon elvégzendő feladatok kiadása (ld. II.3.2.1).

Idő: 3 perc

II.3.2. 2. foglalkozás

	<i>Tevékenység</i>	<i>Tevékenység típusa</i>	<i>Javasolt időkeret</i>	<i>Tevékenységh ez szükséges eszközök, források</i>	<i>Létrejövő tevékenység-eredmény</i>
2.1 Előzetesen kiadott feladatok			60 perc		
2.1.1	Önismereti teszt	Otthoni kitöltés	15 perc	Nyomtatott kérdéslista v. online	Kitöltött önismereti teszt - választási lehetőséggel: amelyiket a gyerek szívesebben megteszi
2.1.2	2. és 3. videó megtekintése	Videó megtekintés szülővel	15 perc	Győri szakképzés kisfilm-sorozat	A két képzési szint közötti különbségek megértése
2.1.3	Szaktakártyák otthoni áttanulmányozása	Otthoni kutatómunka (önismereti teszt eredménye alapján)	30 perc	Győri SZC honlap Győri szaktakák segéd-lista	A legkedvesebb szakma kiválasztása -tudj meg róla minél többet, mert egy feladaton keresztül tudod ezt majd hasznosítani
2.2 A foglalkozás lebonyolítása			45 perc		
	Foglalkozás céljának ismertetése	Tanári ismertetés	2 perc	Ikigai diagram	A szakmaválasztásnál szükséges mérlegelések felvillantása
2.2.1	Találd meg a helyed! - Önismereti szociometriai játék	Játék	10 perc	Játékleírás Alkalmas tér kialakítása az osztályteremben Szaktalisták (beállítások után: fotó)	Személyiség jellemzői és viselkedési preferenciák szaktakkal történő összekötése
2.2.2	Messze földről jöttem, mesterségem címe... - szakma megmutató játék	Játék - "Activity" 2 csoportban (csoportonként összegyűjtött szakma cetlik alapján)	15 perc	Játékleírás Kártyák: rajz, mutogatás, körülírás Cetli és toll 2 kalap/zsák húzáshoz	Szaktakák jellemzőinek megismerése
2.2.3	Osztály szakmaválasztási térképe	Válaszkérés tanulónként	10 perc	Előkészített tábla - ágazatok buborékjai Gyerekeket végig kérdezgetve a gyerekek neveit (!) beírni a megfelelő buborékba (befejezés után: fotó)	Szaktakák és ágazatok összekötése; Az osztály ágazati szaktmai orientációjának felmérése
2.3 Visszacsatolás, értékelés		Megbeszélés	10 perc	Összefoglaló kérdéslista	Megszerzett ismeretek rögzítése
2.4 Következő alkalom felvezetése		Feladatkiadás	3 perc		Következő alkalomra történő felkészülés

II.3.2.1. Előzetes felkészülés a 2. foglalkozásra

2.1.1 Önismereti teszt otthoni kitöltése

Feladat: Töltsék ki a gyerekek az önismereti tesztet online és/vagy papír formátumban, egyéni választás szerint.

Idő: 15 perc

Eszközei: Nyomtatható kérdéslista, online kérdéslista

Nyomtatható:

<https://palyaorientacio.nive.hu/kerdoiv-altalanos-iskola>

Online:

http://tervezdakarriered.hu/teszt/?fbclid=IwAR3Wsh7jXMJP7hIcNypkLloAGmDGO_KYDjiWz_nv_cNX5RGXZBzi0zweuBpl

Cél: A kitöltött önismereti teszt segítségével megnézni az egyéni választásaikat, tájékozódni arról, hogy mi érdekli őket.

2.1.2 2. videó - Technikumi képzés, illetve a 3. videó - Szakképző iskolai képzés otthoni megtekintése

Feladat: Otthon megtekinteni a 2. és 3. videót a szülőkkel, családtagokkal együtt, mivel a 2. foglalkozáson ezzel fognak dolgozni. Az ehhez kapcsolódó információk önálló befogadása.

Idő: 15 perc

Eszközök: Győri Szakképzés Kisfilmek 2. és 3. rész (<https://www.paktumgyor.hu/videos/2> , <https://www.paktumgyor.hu/videos/3>)

Cél: A szülőkkel közös munkafolyamat erősítése, további információk átadása.

2.1.3 A szakmakártyák otthoni tanulmányozása, kedvenc szakma kiválasztása

Feladat: Az interneten található szakmakártyák otthoni tanulmányozása, megismerése. Válasszák ki a gyerekek a nekik leginkább tetszőket, az önismereti teszt során kijött eredményt figyelembe véve. A tanuló akkor is válasszon az együtt haladás és a bevonódás biztosítása érdekében egy hozzá közel álló szakmát, amennyiben már biztosan tudja (?), hogy gimnáziumban fog/szeretne tovább tanulni!

Idő: 30 perc

Eszközök: Szakmakártyák: <https://www.gyoriszc.hu/kepzesek/technikum-szakkepzo>, Győri szakmák segéd lista: [https://issuu.com/gyormedia/docs/gymskik_szakmakinalo_2022_web_-211207_\(11-15. oldal\)](https://issuu.com/gyormedia/docs/gymskik_szakmakinalo_2022_web_-211207_(11-15._oldal))

Cél: A legkedvesebb szakma kiválasztása, az egyéni kutatómunka erősítése, a Győri Szakképzési Centrum portáljának, illetve a szakmabemutató kártyák, mint releváns információforrás megismerése.

II.3.2.2. 2. foglalkozás lebonyolítása

A foglalkozás céljának ismertetése - tanári bevezető

A második foglalkozás elsődleges célja, hogy a diákok egyéni pályaválasztási prioritásait felmérje, illetve behatárolható legyen osztály szintjén is a pályaválasztási érdeklődés iránya. Ugyancsak fontos célja ennek a foglalkozásnak, hogy rávilágítson az önismeret szerepére a pályaválasztás során, és világossá tegye, hogy a pályaválasztásnak elsősorban az egyén, a tanuló érdeklődésére és készségeire, illetve képességeire kell alapozzon.

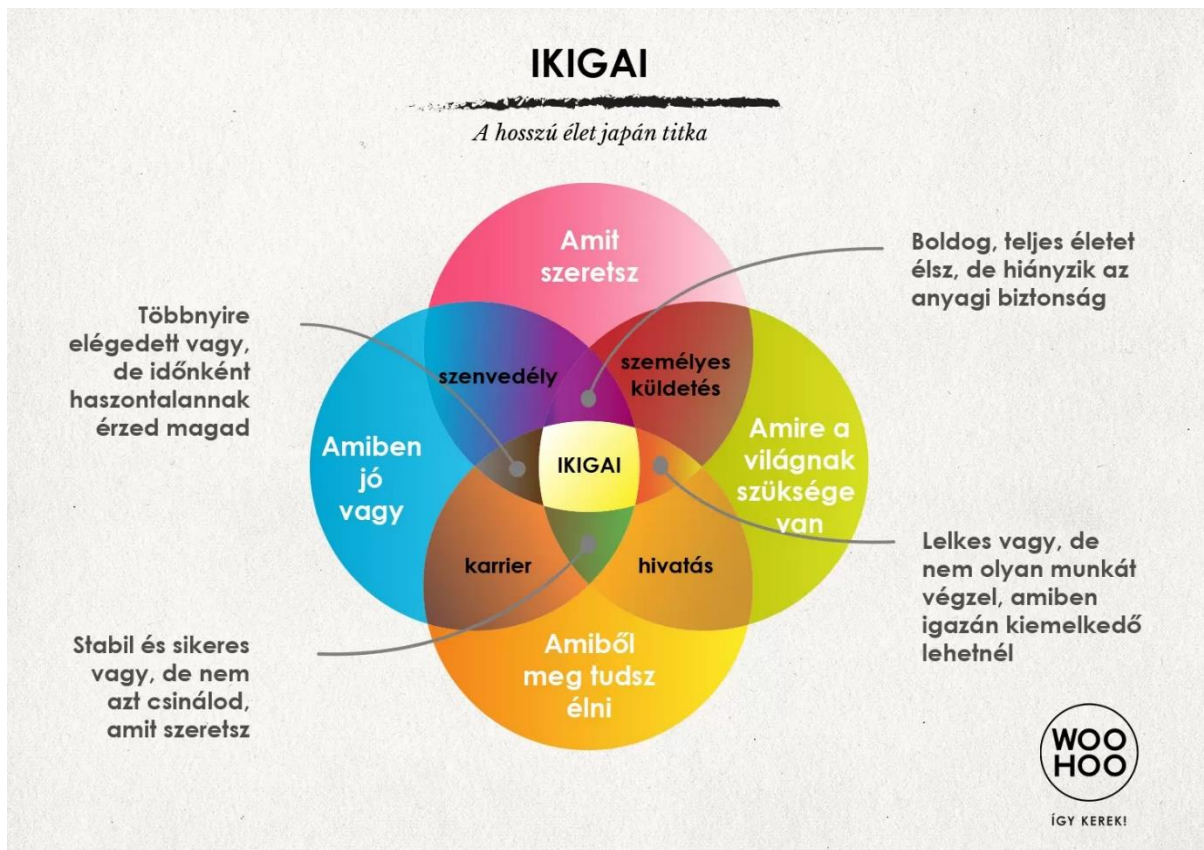
Az első foglalkozás felvezetése során már említésre került, hogy egy jó szakmaválasztás egy életre meghatározhatja az egyén elégedettségét, és pozitív önbecsülését, továbbá biztosíthatja saját maga, illetve leendő családja számára az anyagi biztonságot és függetlenséget.

A második foglalkozás felvezetésében ezt a témát érdemes még mélyebben körül járni. Ehhez ajánlott az ún. IKIGAI diagram legfontosabb kérdéseit segítségül hívni.

- Mi az, amit nagyon szeretsz csinálni, amivel nagyon szeretsz foglalkozni?
- Mi az, amiben jó vagy?
- Mi az, amire a világnak, a társadalomnak, a gazdaságnak szüksége van?
- Mi az, amiből meg tudsz élni?

Minden szakmai és pályaválasztásnál célravezető és fontos feltenni ezeket a kérdéseket. Az igazán sikeres választás természetesen az, ahol ez a négy dimenzió egyensúlyban van. Az első két dimenzió elsősorban az önazonosságot biztosíthatja a munkavégzés során, míg a második kettő az anyagi jólét és biztonság, valamint a társadalmi presztízs iránti elvárásokat elégítheti ki.

A felvezetésben akár az IKIGAI bemutatásával, vagy felrajzolásával érdemes ezekre a dimenziókra felhívni a tanulók figyelmét és néhány szemléletes példával érzékeltetni, hogy mi történik, ha a dimenziók között egyensúly eltolódás keletkezik.

2.2.1 Találd meg a helyed! - Önismereti szociometriai játék

Feladat: A következő feladattal meg tudjuk nézni, hogy az osztály tanulói hová sorolják magukat. Ki milyen területen érzi jól magát, mit és hogyan szeret csinálni, mit gondol az adott tevékenységről.

Idő: 10 perc

Eszközei: Játékleírás, Példa szakmák listája, szabad mozgást engedélyező tér az osztályteremben

Játék menete:

A játék kezdetét a feladat elmondásával vezetjük be. Magyarázzuk el, mennyire fontos, hogy a különböző kihívások és adottságok, a különböző embereket, különböző munkára teszik alkalmassá. Ebben a gyakorlatban ezt a dinamikát fogjuk együtt felfedezni. Eldöntendő kérdéseket fogalmazunk meg, és a csoporttagok válasza határozza meg, hogy ki hova áll. Pl. Van, aki szeret emberek között lenni, s van, aki inkább egyedül érzi jól magát...

6 különböző kérdést teszünk fel. 3-4 választást jelölhetnek meg egy két pólusú egyenes vonal mentén, nem gondolkodhatnak rajta sokáig, Amit elsőre a leginkább magukénak érznek, oda álljanak.

Eldöntendő kérdések:

1. Emberekkel vagy gépekkel szeretsz foglalkozni?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen dolgoznának emberekkel, emberekért. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik inkább gépeket építenének, javítanának. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen dolgoznának emberekkel és gépekkel is. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.
- b. Példa szakmák:
 - i. Emberközpontú szakmák, pl.: Ápoló, Fitness-wellness instruktorkozmetikus, Szociális és rehabilitációs szakgondozó
 - ii. Inkább emberközpontú szakmák, pl.: Fogtechnikus, Közszolgálati technikus, Divattervező, Kereskedelmi értékesítő
 - iii. Inkább gép központú szakmák, pl.: Autószerelő, Kereskedő és webáruházi technikus, Vasútforgalmi szolgálattevő technikus, Könnyűipari technikus
 - iv. Gép központú szakmák, pl.: Mechatronikus, Gépi és CNC forgácsoló, Nyomdaipari technikus, Elektronikai műszerész

2. A helyhez kötött tevékenységet szereted vagy állandó mozgásban lenni inkább?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen dolgoznának állandóan ugyanott. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik inkább mindig máshol végeznének munkát. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen dolgoznának állandó helyen és mindig máshol. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.
- b. Példa szakmák:
 - i. Helyhez kötött szakmák, pl: Cipőkészítő, Fodrász, Öntvénykészítő, Kárpitos,
 - ii. Inkább helyhez kötött szakmák, pl: Logisztikai technikus, Szerszám- és készülékgyártó, Kertész, Rendészeti őrkészülékgyártó
 - iii. Inkább mozgásban lévő szakmák, pl: Szobafestő, Gyermekek- és ifjúsági felügyelő, Turisztikai technikus, Épületgépész technikus
 - iv. Mindig máshol végezhető szakma, pl: Fotográfus, Vízügyi technikus, Erdész technikus, Villanyszerelő

3. Te szeretnél létrehozni valamit, vagy inkább kész dolgot adnál tovább?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen alkotnának valami újat. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik inkább egy meglévő dolgot adnának át, szolgáltatnának. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen alkotnának újat vagy egy meglévőt adnának tovább. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.

b. Példa szakmák:

- i. Alkotó, létrehozó szakmák: Asztalos, Bőrtermékkészítő, Grafikus, Cukrász
- ii. Inkább alkotó, létrehozó szakmák: Autógyártó, Kertész, Könnyűipari technikus, Nyomdász
- iii. Inkább kész dolgot átadó szakmák: Pincér, Hulladékfeldolgozó munkatárs, Hangtechnikus, Gyógyszerkészítmény-gyártó
- iv. Kész dolgot átadó szakmák: Kereskedelmi értékesítő, Vállalkozási ügyviteli ügyintéző, Panziós-fogadás, Távközlési technikus

4. Egyedül vagy csapatban szeretsz inkább dolgozni?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen dolgoznának egyedül. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik csapatban képzelik el munkavégzést. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen dolgoznának egyedül és másokkal. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.

b. Példa szakmák:

- i. Egyedül végezhető szakmák: Kozmetikus, Hegesztő, Gyártósori gépbeállító, Kerámia- és porcelánkészítő
- ii. Inkább egyedül végezhető szakmák: Ipari gépész, Divatszabó, Erdőművelő-fakitermelő, Ortopédiai műszerész
- iii. Inkább csapatban végezhető szakmák: Színpad technikus, Vegyész technikus, Automatikai technikus, Mezőgazdasági technikus
- iv. Csapatban végezhető szakmák: Sportedző, Hangtechnikus, Bányaművelő, Egészségügyi technikus

5. A változatosságot szereted / mindig más legyen a feladat, vagy az állandóságot szereted / inkább szereted mindig ugyanazt és ugyanúgy csinálni/?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen dolgoznának mindig más feladaton. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik mindig ugyanazt szeretnék csinálni. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen dolgoznának változatos és állandó feladatokon. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.

b. Példa szakmák:

- i. Változatos szakmák: Ipari szerviztechnikus, Mozgóképfeltöltő és animációkészítő, Divat-, jelmez-, díszlettervező, Hídépítő és fenntartó technikus
- ii. Inkább változatos szakmák: Cukrász, Hűtő- és szellőzésrendszer-szerelő, Élelmiszer-ellenőrzési technikus, Magasépítő technikus

- iii. Inkább rutin szakmák: Kéz- és lábápoló technikus, Szociális ápoló és gondozó, Hegesztő, Ács
- iv. Rutin szakmák: Öntvénykészítő, Pék, Gyártósori gépbeállító, Mentőápoló

6. A kézzel végzett, ügyességet, erőt igénylő tevékenységeket szereted, vagy inkább gondolkodni, szervezni, számolni szeretsz?

- a. A sor bal szélére, vagy elejére azok álljanak, akik szívesen végeznének kétkézi, ügyességet vagy erőt igénylő munkát. A sor jobb szélére, vagy végére pedig azok a diákok álljanak, akik inkább terveznének, számolnának. A kialakuló sor közepén azok álljanak, akik egyformán szívesen dolgoznának kétkézi és szervezős, számolós tevékenységet. A többiek hozzájuk képest álljanak be a skálára.
- b. Példa szakmák:
 - i. Kézzel végzett szakmák: Kőműves, Asztalos, Textilgyártó, Kosmetikus
 - ii. Inkább kézzel végzett szakmák: Hűtő- és szellőzésrendszer-szerelő, Faipari technikus, Mezőgazdasági gépésztechnikus, Járműfényező
 - iii. Inkább tervezést, számolást igénylő szakmák: Szoftverfejlesztő- és tesztelő technikus, Gépésztechnikus, Postai üzleti ügyintéző, Kereskedelmi értékesítő
 - iv. Tervezést, számolást igénylő szakmák: Pénzügyi-számviteli ügyintéző, Mélyépítő technikus, Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus, Vegyipari rendszerkezelő

Játékvezető feladata:

A játékvezető feladata, hogy lejegyzetelje, hogy ki milyen területre állt, mi szólította meg, vagy célszerű fotót készíteni a beállásról. Az egyes beállásokat követően, amíg a gyerekek az adott pozícióban állnak, a játékvezető tegye fel a kérdést: "Tudtok olyan szakmákat említeni, amire a pozíciódnak megfelelő tulajdonság, érdeklődés, viselkedés jellemző?" Célszerű a kérdéseket előzetesen végiggondolni és a pedagógusnak a saját élményeire alapozva kiegészíteni az ajánlás által adott "Példa szakmák listáját". További megfontolásokat adhat az "Intelligencia hét oldala" című gyűjtés *(ld. Mellékletek)*.

Cél: Kirajzolódjon az osztályról a hasonló, illetve eltérő érdeklődési területek térképe, és az ehhez kapcsolódó lehetőségek hálózata. Valamint cél, hogy a tanulók megérezzék, hogy jellemző viselkedésük, érdeklődésük meghatározhatja szakmai érdeklődésüket is, illetve azt, hogy jól érezhetik-e magukat az általuk érdekesnek, vonzónak választott szakmában.

2.2.2 Messze földről jöttem, mesterségem címere... - Szakma megmutató játék

Feladat: Az eredeti játék egy tovább gondolt, az "Activity"-vel kombinált változatáról van szó, ahol a gyerekek szakmakártyákat húznak. A kártyákon különböző foglalkozások vannak felsorolva, amellyel az ismeretüket is bővíthetjük.

A játékban kifejezetten azon szakmák fognak megjelenni (1-1db), amit az osztály tanulói az előzetes otthoni felkészülés során, mint őket érintő szakma beazonosítottak.

Idő: 15 perc

Eszközök: szakmakártyák, illetve "activity" kártyák

Játék menete:

Közös megegyezés alapján kezdhet bármelyik csapat, majd sorban haladnak. A csapat egy tagja választ 2 kártyát, egyet az adott szakmáról és egyet arról, hogy milyen módon fogja azt bemutatni. A kártyákon rajzolás, mutogatás és körülírás szerepel, minden játékos a feladványnak megfelelő módon mutatja be a kihúzott szakmát. A játékos a következő mondattal indít: „Messze földről jöttem, mesterségem címere, melynek első és utolsó betűje..., pl. B és S (bádogos)”

A többieknek ki kell találni, és hangosan bemondani, hogy mi a választott foglalkozás, a bemutató személy pedig csak akkor jelezhet, ha helyes a válasz. A feladatra időkorlát érvényes, max. 2 perc egy feladványra.

A szakma bemutatásának módjai:

1. kártya - Rajzolás: A játékos nem beszélhet, nem használhat jelbeszédet, nem írhat sem számokat, sem betűket.
2. kártya - Szóbeli körülírás: A szót (vagy annak részeit, illetve ragozott alakjait) nem ejtheti ki.
3. kártya - Mutogatás: Ekkor nem beszélhet vagy kelthet zajt, nem vonhatja be a körülötte lévő tárgyakat a mutogatásba.

Mintakártyák, diák cetlik (*ld. Mellékletek*)

Játékvezető feladata: a szabályok betartása és időkeret figyelése, biztatás, támogatás

Cél: rávezetni a diákokat különböző szakmák, területek megismerésére

2.2.3 Az osztály szakmaválasztási térképe

Feladat: Az osztály szakmaválasztásának a térképét fogjuk elkészíteni, azok alapján az információk alapján, amit a gyerekek az előző játék során kiválasztottak.

Idő: 10 perc

Eszközei: Előkészített tábla/whiteboard: ágazat buborékok felrajzolása (javaslat, *ld. Mellékletek*), kréta/filc

Játék menete:

A pedagógus egyenként végig kérdezi a tanulókat a választott, kedvenc szakmáikra vonatkozóan. Az ágazati buborékokba a szakmák megnevezését nem, kizárólag az adott ágazathoz tartozó szakmát választó tanuló nevét írja be a pedagógus. A tanulók által említett szakmák behelyezését a pedagógus, a tanulók véleményének kikérésével végzi el: "Szerintetek, melyik ágazathoz tartozik az XY által választott szakma?". A végső döntés, és a megfelelő ágazat kiválasztása a játékot levezető pedagógus feladata.

Feldolgozás:

- Megbeszéljük, hogy ki miért választotta ezt?
- Miért szeretne ezzel foglalkozni?
- Mi szimpatikus, mi tetszik neki benne?
- Miért lehet ez jó választás neki?
- Mitől tud benne jó lenni?

Cél: A térképen keresztül rámutatni az osztály választásaira, hogyan oszlanak meg az adott szakmák függvényében az érdeklődési körök, területek.

II.3.2.3. Mit tanultunk a 2. foglalkozásból? Reflexiók, visszamérések

Feladat: Az órán megismert és az otthon elvégzett önismereti teszt alapján történő információk segítő kérdésekkel történő feldolgozása. A megszerzett felismerések, érzetek együttes összefoglalása, felmerülő kérdések átbeszélése.

Idő: 10 perc

Eszközei: összefoglaló kérdéslista

Lehetséges kérdéslista a foglalkozáshoz:

- Mennyire volt könnyű önmagadról gondolkozni?
- Mennyire segített neked a film az adott területek megismerésében?
- Volt-e olyan terület, ami felkeltette az érdeklődésedet?
- Az itt játszott játékok során, hogyan érezted magad?
- Tanultál-e, ismertél-e fel magadról valami újat a foglalkozás során?
- Sorolj fel 3 érzést, amit ma a foglalkozás során átéltél!
- Tudtál-e meg új dolgokat a társaidról? Ha igen, mit és kiről?
- Milyen érzésekkel várod a következő alkalmat?
- Van olyan kérdés, amire a következő órán választ szeretnél kapni?

Lehetséges kérdéslista a kapcsolódó filmekhez:

Technikumok

- Mit jelent a technikus képzés?
- Melyik évben tesznek érettségi vizsgát a diákok és miből?
- Mi számít emelt szintű érettségi vizsgának?
- Van-e itt is ösztöndíj, hol és mikor?
- Van lehetőség egy technikus képzés során nyelvvizsgát szerezni?
- Milyen iskolákat tudsz felsorolni a filmből, amik ott megjelentek?
- Mikor kell ágazati vizsgát tenni a technikus képzés során?

Szakképző iskolák

- Milyen körülmények között tanulják a tanulók a szakmákat?
- Mi történik 9. évfolyam után a szakképzésben?
- Hová kerülnek a diákok a 10. évfolyamtól?
- Mitől versenyképes egy szakma?
- Mit jelent az ágazati vizsga, és mikor kell megtenni?
- Milyen konkrét iskoláról hallottál a második filmben?
- Melyik, miért volt szimpatikus neked?

Cél: Saját magukra való rálátás fontosságának hangsúlyozása, a mindenkori döntések meghozatalát segítő képességek, készségek érzékeltetése. Kérdésekkel a saját önmegismerésük előmozdítása. Az egymástól kapott pozitív visszajelzések „kihangosítása”. A megszerzett ismeretek rögzítése, pontosítása. A bennük maradt kérdőjelek feltárása, az őket foglalkoztató dolgok felmérése.

II.3.2.4. Átvezetés a 3. foglalkozás tematikájára

Feladat: A következő foglalkozás témájának rövid ismertetése (ld. II.3.3.2 - 3. foglalkozás tanári felvezető), valamint az addig otthon elvégzendő feladatok kiadása (ld. II.3.3.1).

Idő: 3 perc

II.3.3 3. foglalkozás

	<i>Tevékenység</i>	<i>Tevékenység típusa</i>	<i>Javasolt időkeret</i>	<i>Tevékenységhez szükséges eszközök, források</i>	<i>Létrejövő tevékenység-eredmény</i>
3.1 Előzetesen kiadott feladatok			55 perc		
3.1.1	Választott szakma szintjei	Otthoni feldolgozás	15 perc	Győri SZC honlapja Szakmakártyák	Életpálya - szakmunkás, technikus szint elkülönítése Melyik iskolában tanulható?
3.1.2	A 4., duális képzéssel foglalkozó film megtekintése	Videó megtekintés szülővel	10 perc	Győri szakképzés kisfilm-sorozat	
3.1.3	Duális képzőhely keresése	Otthoni feldolgozás, ismerősök megkérdezése	30 perc	Győri SZC és iskolák honlapjai	Lehetséges duális képzőhelyek beazonosítása
3.2 A foglalkozás lebonyolítása			32 perc		
	Foglalkozás céljának ismertetése		2 perc		
3.2.1	Viselkedés a munkahelyen	Szituációs játék Szituáció párok, 2-3, szakma-területre, 1 pozitív, 1 negatív szituációt feldolgozó csoport	Felkészülés 10 perc Játék 20 perc	Játékleírás Előkészületben csoportok összeállítása	Felelősségérzet, pozitív és negatív érzések megélése
3.3 Visszacsatolás, értékelés és lezárás		Beszélgetés, feldolgozás	13 perc	Összefoglaló kérdéslista Pénzügyi tudatosság kérésének beemelése	Hogy éreztet magad? Érzések kihangosítása

II.3.3.1. Előzetes felkészülés a 3. foglalkozásra

3.1.1 A választott szakma szintjei

Feladat: A választott szakma szintjei. Az előző foglalkozás során már kiválasztott kedvenc szakmájából kiindulva nézze meg, milyen fejlődési lehetőséget vetít előre az adott terület. Milyen szintjei vannak annak az adott szakmának? Van-e, lehet-e ráépülő szakmát választani? Technikusi szint kiválasztása esetén, milyen szakmunkás szintek lehetnek? Otthoni önálló munka során a szülők ismételt bevonásával dolgozunk.

Idő: 15 perc

Eszközei: Szakmakártyák: <https://www.gyoriszc.hu/kepzesek/technikum-szakkepzo>

Cél: Elkülönítése a szakmunkás, technikumi képzéseknek. Önálló feldolgozás során ismerjék meg a gyerekek, hogy melyik iskolában tanulhatnak.

3.1.2 4. videó - Duális képzés és Ágazati Képzőközpont otthoni megtekintése

Feladat: Otthon nézzék meg a 4. videót a szülőkkel, családtagokkal együtt. Az ehhez kapcsolódó ismeretek önálló befogadása.

Idő: 10 perc

Eszközei: Győri Szakképzés Kisfilmek 4. rész: Duális képzés és az Ágazati Képzőközpont: <https://www.paktumgyor.hu/videos/4>

Cél: A szülőkkel közös pályaválasztási folyamat erősítése, további információk átadása, fejlődési lehetőségek előrevetítése.

3.1.3 Duális képzőhelyek keresése

Feladat: Keressék meg milyen duális képzőhelyek vannak a megyében. A Győri Szakképzési Centrum honlapja alapján jussanak el a kiválasztott szakmát oktató iskolák honlapjára, és ott keressék meg az iskolák duális partnereit. Érdeklődjék meg, hogy az ismeretségi, családi, baráti közösségből van-e valaki, aki ilyen iskolában tanul, tanult. Kérdezzék meg az ezzel kapcsolatos tapasztalataikat.

Idő: 30 perc

Eszközei: Győri SZC honlapja - www.gyoriszc.hu, illetve a választott szakmát oktató iskolák honlapjai

Cél: Lehetséges duális képzőhelyek beazonosítása, megismerése.

II.3.3.2. 3. foglalkozás lebonyolítása

A foglalkozás céljának ismertetése - tanári bevezető

A harmadik foglalkozás elsősorban azzal kapcsolatban igyekszik impulzust adni a tanulók számára, hogy milyen az élet egy munkahelyeken. Mit jelent a felelősség, amely bármely szakterületen, vagy szakmai szinten, illetve bármely munkahelyen jelen van? Arra igyekszik rávilágítani, hogy bármivel is fognak majd foglalkozni a gyerekek felnőtt életük során, a lelkiismeretes és magas minőséggel elvégzett munka elismerést, ez által jó érzést és pozitív visszacsatolásokat fognak adni számukra, míg a nem megfelelő viselkedés, hozzáállás, attitűd a munka során már rövid távon is, de hosszabb távon mindenképp negatív érzéseket, vagy akár komolyabb az egzisztenciájukat fenyegető következményekkel járhatnak.

Fontosnak látják a szerzők ezzel a témával már ebben a rendkívül korai életkorban foglalkozni, hiszen a duális képzés szinte általánossá válásával, illetve a duális képzés új rendszerében a leendő szakmát tanuló diákok már 15 évesen munkavállalóként kerülnek be a duális gyakorlati helyekre. Bár a vállalatok természetesen nagy odafigyeléssel viseltetnek jellemzően a duális diákok iránt, azonban a gyakorlatnak nagyban része az is, hogy már ilyen fiatalon kezdjék a fiatalok megszokni és elfogadni a munkahelyek speciális légkörét és szabályait. Ez legalább annyira fontos, mint a szakma magas szintű megismerése és elsajátítása.

3.2.1 Viselkedés a munkahelyen

Feladat: A csoportokat különböző szituációkba fogjuk belehelyezni, hogy saját tapasztalatuk legyen a játékok során lezajlott események megéléséről, a munkahelyi szituációk érzelmi aspektusairól.

Idő: 10 perc felkészülés, 12 perc játék (jelenetenként max. 3 perc), 8 perc feldolgozás

Eszközök: toll, papír, szituációkat leíró lap, megfigyelő lap (*ld. Mellékletek*),

Játék menete:

A gyerekekkel beszéljük meg, hogy olyan szituációkat fognak egymásnak bemutatni, amelyek a mindennapi élet során, a munkahelyen megjelenhetnek, megtapasztalhatnak. Csoportbontás után (4 csoport - A, B, C, D csoportok) kiválasztanak 2 szituációpárt (2 szakma pozitív, illetve negatív érzelmi töltetű helyzetei) az eszközlapról. Mindegyik csapat kap egy leírást az adott helyzetről, amit majd neki kell bemutatni. A-B csoport 1. szakma, C-D csoport 2. szakma. Szakmánként az egyik csoport a pozitív, a másik a problémás megközelítést kapja, így mindkét választott szakma negatív, illetve pozitív szituációja is bemutatásra kerülhet. Önállóan dolgoznak a felkészülési idő alatt, majd szakmánként először a negatív, problémás helyzetet mutatják be, majd a pozitív jelenetet játssza el a megfelelő csoport. Közben az éppen

nem szereplő diákok mindegyike kap egy megfigyelő lapot szempontokkal, amely alapján értékeli az eljátszott helyzeteket. Egy diák csak egy megfigyelési szempontra figyel.

Megfigyelési alapszempontok:

- szóbeli megnyilvánulásokat rögzíti
- a metakommunikációs jelzéseket
- a térben való mozgást, reakciót

Megfigyelő lap *(ld. Mellékletek)*

Játékvezető feladata: Segíteni kiválasztani a 2-2 szituációpárt / mindegyik pár esetén jelenjen meg egy pozitív és egy problémás megközelítése ugyanannak a szituációnak/. A felkészülést megelőzően hívja fel a csapatok figyelmét, hogy próbáljanak meg minél több szereplőt bevonni a szituációk eljátszásába, hogy minél többeknek alakulhasson ki belső megélés a szituációval kapcsolatban.

A megfigyelést végző diákokat támogatni kell, hogy a kapott szempontjaik alapján értékeljék a játékot a bemutatás során.

Tanácsok a játékvezetőnek: Fontos folyamatosan figyelni a gyerekek fizikai és lelki biztonságát, segíteni megélni a helyzeteket. A negatív szituációk eljátszása közben, a szereplők ne menjenek el rossz irányba. (csúnya beszéd, kiabálás, agresszív viselkedés...)

Feldolgozáshoz kapcsolódó kérdések:

- Mi történt amikor...
- Mit csináltál amikor...
- Történt valami váratlan/ meglepő a feladat során?
- Mi volt a legváratlanabb/ legemlékezetesebb, ami történt?
- Milyen érzéseket éreztetek a feladatok alatt?
- Mi hatott legjobban a hozzáállásodra, viselkedésedre?
- Nevez meg egy érzést, mely a feladatok alatt feljött benned, amit kiemelnél, mert fontosnak tartod, vagy mert érdekes volt.
- Mit tanultál ma magadról?
- Mit szeretnél magaddal vinni ebből a játékból?
- Mi segíti elő szerinted az együttműködést?

Cél: Ismerjék meg a munkahelyzetekben szükséges saját kompetenciák használatát, választási lehetőségeiket. Tapasztalatot szerezzenek abban, hogy hogyan viselkedünk megfelelően egy munkahelyen.

II.3.3.3. Mit tanultunk a pályaaorientációs foglalkozássorozat során? Reflexiók, visszamérések

Feladat: Az összegző beszélgetés során mindenki szólaljon meg, mondja el a saját megtapasztalásait. Segítő kérdésekkel ösztönözzük a gyerekeket véleményük

kinyilvánítására. Terelgető kérdésekkel inspiráljuk őket a pozitív tulajdonságaik felismerésére, az elért eredmények értékelésére. Kiemelt része a foglalkozásnak, hogy a gyerekek pozitív érzésekkel zárják le a közös munkát. Az esetlegesen bennük maradt kérdésekre ekkor még van lehetőség választ kapni. Valamint a pénzügyi tudatosságot támogatva, a feldolgozás végén pár célirányos kérdéssel segítjük az ösztöndíjból származó pénz megfelelő felhasználását, kezelését / itt erre csak érintőlegesen térünk ki, lehetőséget adva egy újabb téma folytatására/.

Idő: 13 perc

Eszközök: Összefoglaló kérdéslista

Lehetséges kérdéslista a kapcsolódó filmhez:

- Van-e szükség jó szakemberekre?
- Ha igen, miért?
- Ki segíti a jó szakember képzését?
- Miért jó duális képzésben részt venni?
- Mit csinál egy gyakornok a győri villamosipari ágazati képző központban?

Lehetséges kérdéslista a foglalkozáshoz:

- Sorolj fel legalább 3 érzést, amit tapasztaltál?
- Mit tanultál ma magadról?
- Miben segített neked a mai foglalkozás?

Lehetséges kérdések a pénzügyi tudatosság kérdésköréhez:

- Tudjátok-e, hogy a szakképzésben már a tanulmányaitok első napjától ösztöndíjat fogtok kapni?
- Tudjátok-e, hogy a duális gyakorlat alatt nem ösztöndíjat, hanem a vállalattól munkabért fogtok kapni?
- Tudjátok-e, hogy mire lehet elég a duális képzés során a diákok által kapott mintegy 100.000 Ft? Ha a hónap minden napjára egyenlően elosztanátok ezt az összeget, mennyi jutna egy-egy napra?
- Szerintetek fedezné ez az összeg a családokat 1 havi élelmiszer költségét? Tudjátok-e mennyit költ a családok egy napi élelemre?
- Mit gondolsz, miért érdemes jól gazdálkodni a kapott ösztöndíjjal, munkabérrel?
- Milyen lehetőségeid vannak, hogy az ösztöndíjadat megfelelően használd fel?
- Mire érdemes figyelni, amikor megkapod az ösztöndíjadat?
- Szerinted fontos dolog jól beosztani az ösztöndíjadat? Milyen telefonos applikáció segíthet ebben, ismertek-e ilyet? (KOIN, Költségvetésem, MyWallet)

Lehetséges kérdéslista a teljes sorozat lezárásához:

- Kaptál új ötleteket, lehetőségeket a foglalkozások során?

- Találtál olyan szakmát, ágazatot ahol el tudod képzelni magad?
- Mennyire volt könnyű önmagadról gondolkozni?
- Mit értékelsz leginkább a feladatokban?
- Mi derült ki számodra?
- Miben segítettek neked a foglalkozások?
- Milyen érzésekre szeretnél leginkább visszaemlékezni?
- Milyen volt az így együtt töltött idő az osztállyal?

Záró kérdések:

- Mit tanultál?
- Mit gondolsz, mihez tudsz kezdeni a megszerzett információval, tudással?
- Milyen lehetőségeket és választási irányokat látsz magad előtt?
- Hogyan fogod felhasználni a későbbiekben az itt szerzett tapasztalatokat?
- Van még olyan kérdés, amit eddig még nem tettél fel? Ha igen, mi az?

II.3.3.4. Átvezetés az utánkövetés időszakára

Feladat: Fogadó órák meghirdetése, a lehetséges időpontok, illetve a bejelentkezés módjának ismertetése. Amennyiben már rendelkezésre állnak pályaaorientációs rendezvények időpontjai, illetve az iskola tervei a részvétellel kapcsolatban, azt is itt célszerű ismertetni.

Idő: 1 perc

II.3.4. Utánkövetés

A pályaaorientációs foglalkozássorozat során intenzív közös munka és remélhetőleg párbeszéd kezdődött el a tanuló és a szülő, illetve a tanuló és a pedagógus között. Ezeket a megkezdett párbeszégeket a foglalkozássorozatot követően is fontos folytatni, illetve a beszélgetéseket összekötni.

A foglalkozássorozat végére sok tanuló és családja esetében tisztulhat a kép az érdeklődés és a pályaválasztás lehetséges irányával kapcsolatban, illetve a pedagógus fejében is egyre tisztább kép rajzolódhat ki a diákok érdeklődésével és továbbtanulási orientációjával kapcsolatban. A folyamat során nyilván sok kérdés, esetleg kétely is felmerülhet a szülőknél és a diákokban. Célszerű ezeknek a tapasztalatoknak és kérdéseknek a feldolgozásához személyes találkozási alkalmakat biztosítani. Fontos, hogy ezeken a pályaaorientációs fogadóóra alkalmakon a tanulók és szüleik közösen vegyenek részt. Annak érdekében, hogy a foglalkozássorozat tapasztalatai a leghatékonyabban legyenek feldolgozhatóak, a fogadóórákat érdemes a karácsonyi szünetig lebonyolítani.

A pályaaorientációs foglalkozássorozat az ajánlás alapján úgy lett ütemezve, hogy az mintegy felvezesse az őszi nagy pályaaorientációs rendezvényeket. A fogadóórák már ezek tapasztalatait is integrálhatják.

Eszközök: Győri Szakképzés Kisfilmek 5. rész (<https://www.paktumgyor.hu/videos/5>)

III. Az önismeret szerepe a pályaválasztásban

„Életünk a világban, vagy a világ életünkben az egyetlen valódi tanító. Egész világunk egy iskola, és a diák marad az ember, amíg csak él. Leckéjét a sírig tanulja, s nehezebbet folyvást a réginél.”- Lovász Károly

Az önismeret egy önmagunkból induló út, amely sosem ér véget, amíg itt élünk a Földön. Olyan eszköz, amely segít minket a mindennapi életünkben. Aki megfelelő önismerettel rendelkezik, az az élet adta kihívásokat, változásokat hatékonyan tudja kezelni, megoldani. Lehetőségeket lát a cselekvésre, a lemondás, a motiválatlanság és a szenvedés helyett. A választás szabadságával él, amely a helyes cselekedetekre ösztönzi. Mindezzel pozitív változásokat hoz létre életében, így a környezet és a társadalom hasznos, megbecsült tagjává válik. A mai fiataloknak, pályaválasztóknak fontos, hogy közelebbi képet kapjanak önmagukról, fejlesztendő területeikről, lehetőségeikről. Ahhoz, hogy jól tudjanak dönteni, szükséges tisztában lenni képességeikkel, készségeikkel, valamint azzal, hogy mit szeretnének csinálni. Mi az a hivatás, pálya, feladat, amiben el tudják képzelni magukat. A pályaválasztás döntése sohasem könnyű feladat, hiszen a lehetőség szerinti legjobb választás a cél. Megtalálni a legmegfelelőbb iskolát, szakmát, hivatást, amit akár egy életen át végeznek. Mindezekhez azonban elengedhetetlen, hogy rendelkezzenek némi önismerettel.

A fiatalok életének minden területére hatással van az önmagukról kialakult kép, önbecsülésük, önbizalmuk, önállóságuk, kitartásuk, kommunikációjuk, hozzáállásuk. A személyes készségek fejlesztése elősegíti az önismeretet, önértékelést, az egyéni felelősségvállalást és a szociális kompetenciákat. A gyerekek a gyakorlati foglalkozások alkalmával, speciálisan megválasztott játékos feladatok során élik át tapasztalataikat. Megérik a választásaikból származó cselekedetek következményeit, kilépve ezzel a saját komfortzónájukból. Ezáltal fejlődik a figyelmük, koncentrációjuk, kommunikációjuk, megbízhatóságuk, felelősségérzetük, nyitottságuk, problémamegoldó képességük és elfogadásuk. Erősödik belső stabilitásuk, rálátnak belső erőforrásaikra és az azokban rejlő lehetőségekre.

A világban lévő folyamatos változásokat nem mindig könnyű kezelni, elengedhetetlen hozzá a kellő rugalmasság, helyzetelemzés és a belső tartalmak megismerése. Fontos lenne, hogy a gyerekek ne csak a külvilág dolgaira figyeljenek, hanem a saját belső világukban zajló lehetőségeket is feltárják, megismerjék. Ezáltal lesznek képesek a mindenkori változásokra kellő rezilienciával reagálni.

Reális énképük alapján tudnak csak önmagukra megfelelően tekinteni. Nem lesznek túl nagy vagy túl kicsi elvárásaik, céljaik eléréséhez megfelelő célkitűzéseket alkotnak, amelyeket kellő kitartással, fegyellemmel, koncentrálttsággal, pozitív hozzáállással érnek el.

Mindez azonban csak akkor tud megtörténni, ha megfelelő eszközökkel rendelkeznek, amelyeket a mindennapok során felhasználhatnak, alkalmazhatnak, beemelhetnek az életvezetésükbe.

Mindez viszont nem lehetséges önmaguk megismerése nélkül, hiszen az a fejlődésük alapja, hogy tenni, cselekedni akarjanak. Nem elég csak beszélni valamiről ahhoz, hogy megfelelő eredmény születhessen. Cselekvés is szükséges.

A világot nem, de önmagukat, életüket formálhatják, alakíthatják a legjobb verzió felé.

IV. Javasolt eszközök a pályaválasztás, pályaaorientáció témakörének feldolgozásához

Csoportmunka eszközök

Kispéter Andrea – Sövényházi Edit: Élménypedagógiai, csapatépítő játékok. Bába Kiadó, Szeged 2008.

Major Zsolt Balázs- Mészáros Katalin: Farkas vagy áldozat. Edge 2000 Kiadó, Budapest, 2017.

Matthew D. Liddle: Tanítani a taníthatatlant. Pressley Ridge, Budapest, 2008, 7.

Vágola Éva: A tanórán kívüli oktatás és az élménypedagógia pszichológiai, pedagógiai szempontjai és előnyei. Levéltári Szemle. 63. 2013, 64–70.

<https://www.kalandokesalmok.hu/akkreditalt-elmanypedagogiai-alapkepzes123/>

<https://pedagoguskepzo.hu/elmanypedagogia/>

http://library.hungaricana.hu/hu/view/LeveltariSzemle_63_2013/?pg=356&zoom=h&layout=s

Online önismereti mérő rendszerek

<https://palyaorientacio.nive.hu/kerdoivek>

<https://palyaorientacio.nive.hu/kerdoiv-kozepiskola-es-felnott>

<https://palyaorientacio.nive.hu/api/uploads/986f900df7ce4dbeacd782643d5e7324.pdf>

Iparági érdeklődés kérdőív - Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

<https://szakmavilag.hu/kerdesek/iparagi-erdeklodes-kerdoiv>

Kompetencia kérdőív - Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

<https://szakmavilag.hu/kerdesek/kompetencia-kerdoiv>

Eredmény orientációs kérdőív - Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

<https://szakmavilag.hu/kerdesek/eredmenyorientacios-kerdoiv>

Online eszközök

Játékos teszt készítés

<https://kahoot.it/>

V. Tematikus linkgyűjtemény a pályaorientációs téma feldolgozásához

A szakképzés rendszere

Innovatív Képzéstámogató Központ (IKK)

<https://szakkepzes.ikk.hu/#iranyok>

Szaktmák bemutatása, szakmakereső

Szaktmakínáló kiadvány - Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

https://issuu.com/gyormedia/docs/gymskik_szaktmakinalo_2022_web_-_211207

Technikumi és szakképző iskolai oktatás a Győri SZC-ben

<https://gyoriszc.hu/kepzesek/technikum-szaktepzo>

Tájékoztató füzet az alapszaktmákról - országos

https://szakkepzes.ikk.hu/files/Tajekoztato_fuzet_az_alapszaktmakrol_2021_a4.pdf

Szaktmakártyák, szakmakereső - országos

<https://szakkepzes.ikk.hu/szaktmakartyak/szaktmak>

Szaktmakereső - Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK)

<https://szakmavilag.hu/szaktma-kereso>

A duális képzésről általában

Duális szakmai oktatás a szakképzés új rendszerében

<https://ikk.hu/dualis>

Duális képzésről a szakmajegyzék szerinti szakmát tanulók számára - MKIK

<https://dualis.mkik.hu/informaciok/tanulo-szaktmajegyzek>

Duális képzéssel a munka világában - MKIK kiadvány

<https://dualis.mkik.hu/dualis-kepzes-szel-a-munka-vilagaban/>

A duális képzés Győrben és környékén

Duális képző vállalkozások - Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara nyilvántartása

https://www.isziir.hu/frontend/index.php?module=gsz_nyilvantartasi_felulet

Pályaorientáció

Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara - pályaorientáció

<https://gymsmkik.hu/palyavalasztas-palyaorientacio>

VI. Fontos információforrások, kontaktok pedagógusoknak és szülőknek

Ha személyes tanácsadásra van szükség

- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézménye
 - Honlap: <https://gymsm-pedszakszolq.edu.hu/>
 - E-mail: onlinepalyaori@gmail.com

Ha üzeme látogatásokkal kapcsolatban van kérdése

- Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
 - E-mail: csanokriszti@gymkik.hu

Ha a duális képzéssel kapcsolatban van kérdése

- Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
 - E-mail: palis.ferenc@gymkik.hu

Ha az iskolákkal, szakmákkal kapcsolatban van kérdése

- Győri Szakképzési Centrum
 - Honlap: www.gyoriszc.hu
 - E-mail: csorgits.krisztian@gyoriszc.hu

Ha pályaaorientációs önismereti programokat keres

- Győri Szakképzési Centrum
 - Honlap: www.gyoriszc.hu
 - E-mail: nagy.anita@gyoriszc.hu

Ha pályaaorientációs programokat keres

- Mobilis Interaktív Kiállítási Központ
 - Honlap: <https://mobilis-gyor.hu/>
 - E-mail: mobilis@mobilis-gyor.hu
- Royal Klub Egyesület
 - FB oldal: <https://www.facebook.com/royalgyor>
 - E-mail: andras.penzes@gmail.com
- Mi a pálya? műszaki pályaválasztó fesztivál
 - Honlap: https://miapalya.mee.hu/mi_ez_a_fesztival

VII. A szerzők rövid bemutatása

Szilasi Péter Tamás

Pályaorientációval kapcsolatos tevékenysége valamivel több, mint egy évtizedre tekint vissza. A Mobilis Interaktív Kiállítási Központ alapító ügyvezetőjeként több pályaválasztást segítő program és rendezvény megalkotásában és népszerűsítésében vett részt. 2016-ig a koordinálásával működött a győri pályaorientációs konzorcium, melyben, illetve az ennek bázisán a Győri Járási Foglalkoztatási Paktum égisze alatt létrejövő pályaorientációs munkacsoport munkájában vállalati képviselőként azt követően is részt vett. Az elmúlt hat évben egy győri multinacionális vállalat duális képzéssel és társadalmi kapcsolatokkal foglalkozó osztályát vezette, mely során mélyreható ismereteket szerzett a szakképzés, különösen a duális képzés területén. Az általa képviselt vállalattal és kollégáival intenzív, rendszerszemléletű pályaorientációs tevékenységet hajtott végre, melynek tapasztalatait a gazdasági közösség érdekében is kamatoztatta. A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Elnökségének tagjaként, majd társelnökeként, valamint az Együtt a Jövő Mérnökeiért Szövetség tagi képviselőjeként illetve Felügyelő Bizottságának elnökeként küldetésévé vált a szakképzés presztízsének emelése, a STEM (MTMI) területek népszerűsítése, valamint a vállalatok képzési színvonalának, valamint pályaorientációs gyakorlatának fejlesztése.

Idei Edina

Pályaorientációs tevékenységét 2014-ben kezdte el a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara megbízásából. A pályaválasztás témájához önismereti foglalkozásokat kapcsolt, mintegy újításként, a hatékonyabb döntéshozatal elősegítése érdekében. Osztályfőnöki órákon, pályaválasztási napokon illetve egyéni tanácsadások során 5.-6.-7.-8. osztályos diákok számára nyújt segítséget. Feladata az önismeret eszközeivel támogatni a pályaválasztót a helyes döntéshozatalban, önmaguk jobb megismerésében, a képességek, készségek felismerésében és használatában, illetve a megfelelő szakma kiválasztásában. Az élményalapú önismereti foglalkozások során alkalmazza a tapasztalati tanulás eszközeit, valamint a kineziológia személyiség-, képesség-, készségfejlesztő eszköztárát. A tanórák keretein belül végzett gyakorlatok, feladatok és játékok során egy tudatos, jó döntéshozatalra képes, elkötelezett, céltudatos jövőjét megfogalmazni tudó fiatal képzése a cél, segítve ezzel a célirányos továbbtanulást, személyiségfejlődést. 2021-ben szintén a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával vállalva indította el az „Önmagadra hangolva”- Pályaválasztási nyári tábor 6.-7. osztályos tanulók részére programot, ezzel is elősegítve a pályaorientáció hatékonyságát. Fontos célnak tekinti, hogy a

fiatalok minél jobban megismerjék magukat, hogy az élet adta lehetőségeket, minél inkább hatékonyabban tudják megélni.

Virágh Dóra

2013 óta olyan multinacionális cégeknek dolgozik, amelyek kiemelt fontosságúnak tartják a pályaorientációt és a jövő munkavállalójának támogatását az óvodától az úrkutatásig. Számos diákoknak szóló rendezvény és verseny fűződik a nevéhez, amelyek kiemelten a STEM (MTMI) területek népszerűsítését és a pályaorientációt, szakmaválasztást tűzték ki célul. 2016-ban kezdte meg a pályafutását a duális képzésben, amikor Győr egyik legnagyobb foglalkoztató vállalatához elkezdte a duális diákok toborzását és integrálását a vállalati életbe. Mára már több tízezer diák pályaorientációjában és több száz duális diák kinevelésében működött közre, mert küldetésének tekinti, hogy olyan értéket adjon át a jövő generációjának, mellyel megtalálva a hivatásukat boldog és teljes életet élhetnek a mindennapokban.

Mellékletek

I.2.3 Pályaorientációs Családi Útlevél

2.2.1 Az intelligencia hét oldala - önismeret alapú szakma ajánló

2.2.2 Messze földről jöttem, mesterségem címere... - mintakártyák

2.2.2 Messze földről jöttem, mesterségem címere... - nyomtatandó diák cetlik

2.2.3 Az osztály szakmaválasztási térképe

3.2.1 Viselkedés a munkahelyen - megfigyelőlap

Pályaorientációs Családi Útlevél

Ez a pályaorientációs családi útlevél azt a célt szolgálja, hogy a diák a szülő részvételével és segítségével készüljön fel a foglalkozásokra, majd utána együtt dolgozzák fel az ott tapasztalt élményeket, ezzel is támogatva, hogy a diák közelebb kerüljön a számára ideális ágazat/szakma megtalálásához.

Tanuló neve: _____

1. foglalkozás előkészületei

Video megtekintése: A szakképzés rendszere <https://www.paktumgyor.hu/videos/1>

Gyűjtés: Össze a szülőkkel együtt 2 érvet és 2 ellenérvet a szakképzéssel, szakmaválasztással kapcsolatosan. /Mi szól mellette, mi szól ellene?/.

Érvek: _____

Ellenérvek: _____

Otthoni beszélgetés során tudjátok meg, hogy mivel foglalkoznak a szülők, mit takar az a terület ahol ők dolgoznak, miből áll a munkájuk. Ismerjétek meg a szülők választásait; miért döntöttek ezek mellett, mit szeretnek benne, mi jelent kihívást.

1. foglalkozás dátuma: _____

Választott szakma: _____

1. foglalkozás összefoglalása 3 mondatban (Mi tetszett, milyen újdonságot tanultál, van-e újabb szakterület, ami megtetszett): _____

2. foglalkozás előkészületei

Video megtekintése: A technikai képzés <https://www.paktumgyor.hu/videos/2>

A szakképző iskolai képzés <https://www.paktumgyor.hu/videos/3>

Önismereti teszt kitöltése (nyomtatott/online): [Karriertervező \(tervezdakarriered.hu\)](https://www.kariertervezoo.hu)

Önismereti teszt eredménye: _____

Szakkártyák otthoni áttanulmányozása a fenti teszteredmény alapján, tudj meg róla minél többet. Szakkártyák: <https://www.gyorisc.hu/kepzesek/technikum-szakkepzo>

Kiválasztott szakkártya: _____

2. foglalkozás dátuma: _____

2. foglalkozás összefoglalása 3 mondatban (Mi tetszett, milyen újdonságot tanultál, van-e újabb szakterület, ami megtetszett): _____

3. foglalkozás előkészületei

Video megtekintése: Duális képzés és az Ágazati Képzőközpont:

<https://www.paktumgyor.hu/videos/4>

Választott életpálya - szakmunkás vagy technikus szint? Melyik iskolában tanulható?

Lehetséges Duális képzőhely keresése, beazonosítása család, ismerősök, internet segítségével: _____

3. foglalkozás dátuma: _____

3. foglalkozás összefoglalása 3 mondatban (Mi tetszett, milyen újdonságot tanultál, megvan-e a választott szakma/ágazat): _____

Utánkövetés:

Video megtekintése: Speciális képzési utak: <https://www.paktumgyor.hu/videos/5>

Szülővel közös fogadóóra tapasztalata: _____

Meglátogatott pályaaorientációs rendezvény (kiállítás, gyárlátogatás, iskolai programok):

Rendezvények tapasztalatai: _____

Intelligencia 7 oldala

Intelligencia 7 oldaláról olvasol állításokat. Mindegyik ponthoz 4 megállapítás tartozik. Pipáld ki azt a kijelentést, amit magadra nézve igaznak érzel.

1. Testi-fizikai:

- bárminemű olyan dolog, amely fizikai kihívást jelent számomra pl: kötélmászás, hegymászás, túrázás
- könnyen, gyorsan tudok reagálni hirtelen eseményekre, kihívásokra pl: váratlan esésnél nem töröm össze magam
- mozgékony, atletikus alkat vagyok, jól uralom a testemet
- jók a reflexeim, értek a mechanikus és kézügyességet igénylő dolgokhoz

/ sportoló, honvédelem, bármilyen fizikai munka, ami kézügyességet igényel pl: asztalos, kőműves, ács, bádogos, festő, burkoló, bőrdíszműves, női szabó, kárpitos, gépi forgácsoló.../

2. Vizuális-térbeli:

- érdeklődöm a vizuális művészetek iránt / táblázatok, diagramok, rajz, festészet, ékszerkészítés, építészet /
- jó a színlátásom, kifinomult a szépérzékelem
- jó ízléssel dekorálok
- jó a formaérzék és a térlátásom

/ térképkészítés, táblázatokkal, rajzzal, építészettel való foglalkozás, belsőépítészet, grafikus, webdesigner, porcelánfestő, divattervező, cukrász, kozmetikus, fodrász, villanyszerelő.../

3. Nyelvi:

- szeretek olvasni, írni, szeretek meghallgatni másokat
- kiemelkedő a helyesírásom, fogalmazási készségem
- jól tudok mesélni, szépen beszélek, artikulálok
- könnyen jegyzek meg lexikális anyagokat, írásbeli és szóbeli kommunikációban is jó vagyok

/eladó, turisztikai szervező, idegenvezető recepció, író, újságíró, politikus, riporter, tolmács, fordító, médiában dolgozók.../

4. Logikai- matematikai:

- fejlett a matematikai, természettudományi érdeklődésem
- szeretek számokkal dolgozni, jó a problémamegoldásom
- nyomozás, felderítés, logikai kísérletezés és elvont gondolkodás érdekel
- ügyes vagyok a számítógépekkel, általában a technikával kapcsolatban

/szoftverfejlesztő, logisztikai ügyintéző, matematikus, mérnök, természettudós, jogban dolgozók, rendészeti munkatárs.../

5. Zenei:

- kimagasló a ritmus-és ütemérzésem, magas és mély hangokat könnyen kiénekelek
- szeretek zenével foglalkozni, hangszeren játszom pl: furulya, hegedű, gitár
- szeretek zenét szerezni, ill. hallgatni, gyakran dúdolgatok
- külön táncsal is foglalkozom pl: néptánc, hip-hop, társastánc

/ énekes, színész, hangmérnök, előadóművész; táncművész, producer, zenetanár, zeneszerző... /

6. Személyes, emberközpontú (Interperszonális):

- jól kommunikálok, sok barátom van
- szeretek csoportban részt venni, feladatokat elvégezni
- szeretek vezető szerepben lenni
- szeretek és jól tudok másokat befolyásolni

/ tanár, politikus, kereskedő, marketing, pincér, ápoló, csecsemő és gyermekápoló, szociális gondozó és ápoló.../

7. Személyes, szociális érzékenység (Intraperszonális):

- érzékeny vagyok mások érzelmeire, szükségleteire, vágyaira
- úgy érzem koromnál „bölcsebb” vagyok
- célom, hogy szolgáljak másokat és segítsék másoknak
- pozitív változásokat hozok létre az emberekben

/orvos, tanácsadó, költő, spirituális- vallási vezetők, ápolók, szociális gondozó és ápoló, mások szolgálatát választók.../

Értékelés:

Amelyik pontnál 3-4 pipád van, az a terület az erősséged. Ez megmutatja neked, hogy mi az az irány, amerre érdemes elindulni, amiben ki tudsz bontakozni. Ha több helyen is van ilyen egyezőség, akkor érdemes rangsort állítani.

Tájékoztató füzet az alapszakmákról - az Ágazati Készségtanácsok ajánlásával 2021/2022-kiadványban

(https://szakkepzes.ikk.hu/files/Tajekoztato_fuzet_az_alapszakmakrol_2021_a4.pdf) a következőképpen találod a fentieknek megfelelő területeket:

1. Testi-fizikaihoz kapcsolódó szakmák:

Bányászat és kohászat 6. oldal; Élelmiszeripar 24. oldal; Épületgépészet 43. oldal; Fa- és bútortipar 46. oldal; Honvédelem 59. oldal; Gépészet 51. oldal; I. Kreatív ipar 75. oldal; Mezőgazdaság és erdészet 85. oldal; Rendészet és közszolgálat 91. oldal; Speciális gép- és járműgyártás 94. oldal; Sport 102. oldal; Vegyipar 116. oldal

2. Vizuális- térbelihez kapcsolódó szakmák:

Egészségügyi technikus 17. oldal; Elektronika és elektrotechnika 19. oldal; Élelmiszeripar 24. oldal; Épületgépészet 43. oldal; Kreatív ipar 75. oldal; Kreatív/Vizuális 81. oldal; Szépségszakt 104. oldal; Turizmus-vendéglátás 111. oldal

3. Nyelvi részhez kapcsolódó szakmák:

Gazdálkodás és menedzsment 49. oldal; Kereskedelem 64. oldal; Közlekedés és szállítmányozás 70. oldal; Kreatív/ Színház és hang 79. oldal; Rendészet és közszolgálat 91. oldal; Turizmus-vendéglátás 111. oldal

4. Logikai- matematikai részhez kapcsolódó szakmák:

Elektronika és elektrotechnika 19. oldal; Épületgépészet 43. oldal; Gazdálkodás és menedzsment 49. oldal; Gépészet 51. oldal; Informatika és távközlés 61. oldal; Környezetvédelem és vízügy 67. oldal; Közlekedés és szállítmányozás 70. oldal; Speciális gép- és járműgyártás 94. oldal;

5. Zenei részhez kapcsolódó szakmák:

Kreatív/ Színház és hang 79. oldal;

6. Személyes, emberközpontú részhez kapcsolódó szakmák:

Egészségügy 11. oldal; Élelmiszeripar 24. oldal; Közlekedés és szállítmányozás 70. oldal; Rendészet és közszolgálat 91. oldal; Sport 102. oldal; Szépségszakt 104. oldal; Turizmus-vendéglátás 111. oldal

7. Személyes, szociális érzékenységhez kapcsolódó szakmák:

Egészségügy 11. oldal; Egészségügyi technikus 17. oldal; Környezetvédelem és vízügy 67. oldal; Szociális 107. oldal;

2.2.1 Messze földről jöttem, mesterségem címere... - Szakma megmutató játék

**Messze földről
jöttem,
mesterségem
címere – játék**

**Nyomtatandó
kártyák**

Rajzolás

**Szóbeli
körülírás**

Mutogatás

2.2.1 Messze földről jöttem, mesterségem címere... - nyomtatandó diák cetlik

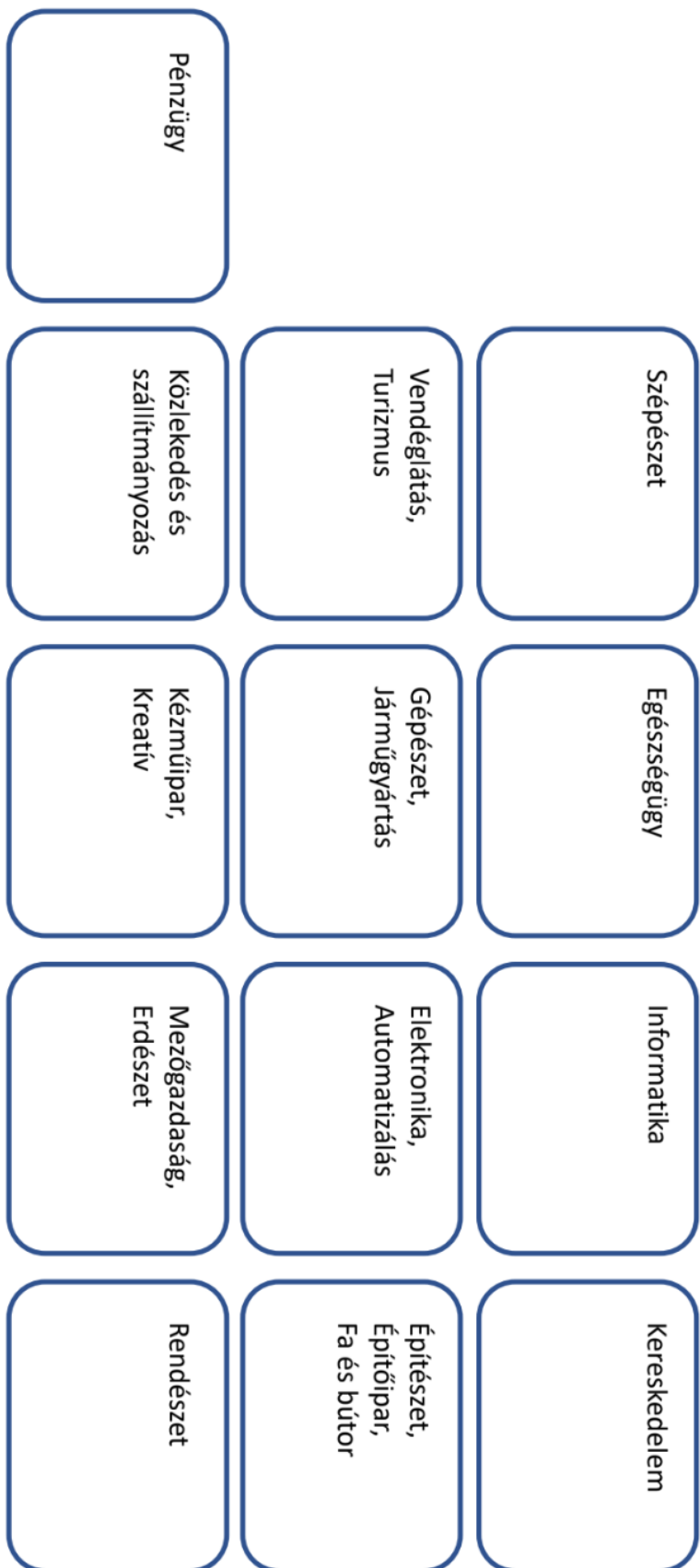
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:
Név: Választott szakma:	Név: Választott szakma:

2.2.3 Az osztály szakmaválasztási térképe

Minden diák nevét beírni az adott ágazathoz.

TIPP: Táblára felrajzolni az ágazatokat és oda beírni a neveket.

3.2.1 Viselkedés a munkahelyen - megfigyelőlap – A szóbeli megnyilvánulások megfigyelése

Játékvezetőnek megjegyzés: Az egymás mellett lévő játékosok, ne ugyanazon megfigyelési szempontok szerinti lapot kapjanak!

Megfigyelési szempontok: A lapon található megfigyelés szempontokra figyelj a játék során, írd fel a lapra, amit tapasztalsz, elég csak szavakat lejegyezned.

Megfigyelő neve: _____

Szóbeli megnyilvánulások megfigyelése:

Milyen szavak hangzottak el a pozitív szituációk közben? _____

Milyen szavak hangzottak el a problémás szituációk közben? _____

Milyen hangsúlyt használtak egyes szavaknál? _____

Felemelte-e a hangját valamikor? _____

Milyen hangerőséggel beszélt? _____

Milyen mértékben változott a hangja? _____

Mikor változott a hangja? _____

3.2.1 Viselkedés a munkahelyen - megfigyelőlap - A metakommunikáció megfigyelése

Játékvezetőnek megjegyzés: Az egymás mellett lévő játékosok, ne ugyanazon megfigyelési szempontok szerinti lapot kapjanak!

Megfigyelési szempontok: A lapon található megfigyelés szempontokra figyelj a játék során, írd fel a lapra, amit tapasztalsz, elég csak szavakat lejegyezned.

Megfigyelő neve: _____

Metakommunikáció megfigyelése/tekintet, mimika, gesztusok, testtartás/ jelzései:

Hogyan használta a tekintetét, merre nézett az egyes helyzetekbe? _____

Arcán történt-e valamilyen változás? _____

Volt grimasz, fintor az arcán? _____

Mosolygott a játék alatt valamikor? _____

Egyenesen állt vagy inkább hanyag testtartással? _____

Mozgott a feje közben? _____

Karját hogyan használta? _____

3.2.1 Viselkedés a munkahelyen - megfigyelőlap - A térben való mozgás, interakciók megfigyelése

Játékvezetőnek megjegyzés: Az egymás mellett lévő játékosok, ne ugyanazon megfigyelési szempontok szerinti lapot kapjanak!

Megfigyelési szempontok: A lapon található megfigyelés szempontokra figyelj a játék során, írd fel a lapra, amit tapasztalsz, elég csak szavakat lejegyezned.

Megfigyelő neve: _____

A térben való mozgást, reakciók megfigyelése:

Egy helyben állt vagy mozgott? _____

Volt hirtelen helyváltoztatás a szereplőknél? _____

Milyen mozgásokat figyeltél meg? _____

Közel vagy távol álltak egymástól? _____

Megérintették egymást bármikor is? _____

Milyen egyéb reakciókat figyeltél még meg? _____

Mi volt a legszembetűnőbb a mozgásában? _____

